

ዲጂታል አፍልጦ መሳርሒ

- 1ይ ክፍል፥ ሓፈሻዊ ናይ ዲጂታል አፍልጦ አፍልጦ
- 2ይ ክፍል፥ ናይ ቋንቋ መተግበሪ
- 3ይ ክፍል፥ ናይ ስራሕ መደብናይ ስራሕ መተግበሪ
- 4ይ ክፍል፥ ናይ ትምህርቲ መተግበሪ

ሌላ ምስ ናይ ቁጠባዊ ምውህሃድ ክፍሊ

ናይ ቁጠባዊ ምውህሃድ ክፍሊ (EIS) ኣብ 4 ክፋላት ይምቀል። እቲ ናይ መጀመርያ ክፋል ጽሟቕ ሓበሬታ ናይ ሸውዓተ ዲጂታል ምህሮ ኣርእስቲታት ዝሓዘ እዩ። እዞም ዝሰዕቡ 3 ክፋላት ንኣፕሊኬሽን ዝውክሉ ኮይኖም፣ 3 ናይ ዲጂታል ኣፍልጦ መንገድታት(ናይ ቋንቋ ኢንግሊዘኛ መምሃሪ፣ ስራሕ ምርካብ፣ የጠቓልሉ። ኩሎም 24 ናይ ክውንነት ገጻት መታን ናትካ ዲጂታል ክእለትን ነብሱ-ተኣማምነትን ንኸተማዕብልን ኣብ ዲጂታል ቁጠባ ተወዳዳሪ ክትከውንን እዮም ተፈጢሮም።

EIS ናይ ትሕዝቶ ሰንጠረዥ

1ይ ክፋል፡ ጽሟቕ ሓበሬታ

- 1.1 ኣፕ ስቶርስ
- 1.2 ኣጠቓቕማ ዳታ ምክትታል
- 1.3 ምትላል ምውጋድ
- 1.4 ንህጻናት ምክትታል
- 1.5 ኣመሓድራ ናትካ ዲጂታል ኣሰር
- 1.6 ማልዌር፣ ቫይረሳት፣ ካብ ቫይረስ መከላኸሊን መንጸግን/firewalls
- 1.7 ግጉይ ሓበሬታ

2ይ ክፋል፡ ቋንቋ

- 2.1 ሮዜታ ስቶን/Rosetta Stone
- 2.2 ሊንጎኪድስ/ Lingokids
- 2.3 ዲዎሊንጎ/Duolingo
- 2.4 ታርጂምሊ/Tarjimly
- 2.5 ጉግል ትራንስሌት/Google Translate

3ይ ክፋል፡ ስራሕ ምርካብ

- 3.1 ጎግል ሱት/Google Suite
- 3.2 ጂሜይል/Gmail
- 3.3 ሊንክድን/LinkedIn
- 3.4 ኢንድድ/Indeed
- 3.5 ክራይጎስሊስት/Craigslist
- 3.6 ግላስዶር/Glassdoor
- 3.7 ዙም/Zoom
- 3.8 ክሪዲትዋይዝ/CreditWise

4ይ ክፋል፡ ጉዳይ ትምህርቲ

- 4.1 ዓለማዊ ኣገልግሎታት ትምህርቲ/World Education Services
- 4.2 ሴትልኢን/SettleIn
- 4.3 ኮርሴራ/Coursera
- 4.4 ጉግል ሃንግኣውትስ/Google Hangouts

ሌጀንድ/Legends

እቲ ሌጀንድ ንናይ ቋንቋ ምርጫ፣ ናይ ዲጂታል መርበባት ቀረብ፣ ትጽቢት ናይ ዳታ ተጠቃምነትን ዋጋን ዝምልከት ሓበሬታ ኣብ ነፍስ ወከፍ ንዝተወሰነ ኣፕ ዝምልከት ናይ ክውንነት ገጽ ይርከብ። ብተወሳኺ፣ ነቲ ኣብ ታሕተዋይ ክፋል ናይ ነፍስ ወከፍ ናይ ክውንነት ገጽ ዝርከቡ፣ **ተጠንቀቕ/ BE SAFE** ወይ ድማ ኣብ ግምት ኣእትው/ **KEEP IN MIND** ዝብሉ ምልክታት ፍሉይ ኣድህቦ ሃቦም።

ናይ ቋንቋ ምርጫ

 እዚ መተግበሪ ብልዕሊ 2 ቋንቋታት ተዳልዩ ይርከብ

 እዚ ኣፕ ብ1-2 ቋንቋታት ተዳልዩ ይርከብ

ኣብ ዲጂታል መርበባት ቀረብነት

 ከም ናይ ዌብን ሞባይልን መተግበሪ ተዳልዩ ኣሎ፣ ከምኡ'ውን ኣብ ኩሎም መሳርሒታት ይርከብ

 ከም ሞባይል መተግበሪ ጥራይ እዩ ተዳልዩ፣ ስለዚ ድማ ኣብ ሞባይላትን ታብሊታትን ጥራይ ይርከብ

ትጽቢት ናይ ዳታ ተጠቃምነት

 እዚ መተግበሪ ካብ ናይ ሞባይል ፓሎታት ሓበሬታ ቀጻሊ እዩ ዝቕበልን ዝሰድድን።


 ዋይፋይ ትጥቀም እንተለኻ፣ ዋላ ኣፍላይን ማለት ብዘይ ኢንተርኔት ክትጥቀመሉ ትክእል ሓበሬታ ዳውንሎድ/ከተውርድ ትክእል ኢኻ።


 መብዛሕቲኡ ካብ'ቲ ሓበሬታ ኣብ'ቲ መተግበሪ ስለዝዕቅብ፣ ዋላ ኣፍላይን ማለት ብዘይ ኢንተርኔት ክትጥቀመሉ ትክእል ኢኻ።

ናይ ዋጋ ትጽቢት

 ንክትጥቀመሉ ነጻ እዩ

 ቦቲ ዓይነት ሳብስኮርፕሽን ተመርኩሱ እዩ እቲ ዋጋ ዝፈላለ፣ ግን ከኣ እቲ ኣፕ ገደብ ዘይብሉ ትሕዝቶ ዘለዎ ናይ ነጻ ቨርዥን ክህልዎ ይክእል እዩ።

 እቲ **ተጠንቀቕ/ BE SAFE** ዝብል ምልክት ነቶም ተጠቃሞ ናይ'ቲ ኣፕ ኣገዳሲ ናይ ድሕነት መልእኽቲ ከምዝህብ ዘሎ የመልክት።

 እቲ ኣብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ/ **KEEP IN MIND** ዝብል ምልክት ነቲ ኣፕ ክትጥቀም ከለኻ ግድን ዘድልዎካ ኣገዳሲ ክውንነት ከም ዘሎ የመልክት።

App Stores

አገልግሎት ወይ ደግሞ አገልግሎት ለሰጠው ዲጂታል ፕሮግራማት ኮይኖም፣ ስርዓት ደግሞ ንመዘናግዲ ወይ ደግሞ ስራ ስራዎች ወይ ደግሞ ስራዎች ወይ ደግሞ ስራዎች ናቸው። ይህም ስራዎችን ለማስፈጸም ለሰጠው ዲጂታል ፕሮግራማት ኮይኖም፣ ስርዓት ደግሞ ንመዘናግዲ ወይ ደግሞ ስራ ስራዎች ወይ ደግሞ ስራዎች ናቸው። ይህም ስራዎችን ለማስፈጸም ለሰጠው ዲጂታል ፕሮግራማት ኮይኖም፣ ስርዓት ደግሞ ንመዘናግዲ ወይ ደግሞ ስራ ስራዎች ወይ ደግሞ ስራዎች ናቸው።

መብዛኛውንም አገልግሎት ለሰጠው ዲጂታል ፕሮግራማት ኮይኖም፣ ስርዓት ደግሞ ንመዘናግዲ ወይ ደግሞ ስራ ስራዎች ወይ ደግሞ ስራዎች ናቸው።

ናይ አፕ መጽዳት/installation መርብብ

እቲ ትጥቀመሉ አፕ ስቶር አብቲ ትውንኖ ዓይነት መሳርሒ ይምርኮስ። ኣይፎን እንተለካ፣ ነቲ አፕ ስቶር/ App Store ተጠቐም። ናይ ኣንድሮይድ መሳርሒ እንተለካ፣ ነቲ ጉግል ፕሌይ ስቶር/ Google Play Store ተጠቐም። ናይ ሳምሳንግ መሳርሒ እንተለካ ደግሞ ጋላክሲ ስቶር/ Galaxy Store ተጠቐም።

The App Store



እዚ ናይ አፕ መጽዳት መርብብ አብ ብ Apple Operating System (iOS) ዝሰርሕ ዝኾነ ናይ አፕ መሳርሒ ብቐጥታ ክርከብ ይኽእል እዩ። እቲ አፕ ስቶር ብአፕልን ካልኣት ደጋዊ ኣፍሪይቲ ዝተሰርሑ አፕስ ይቐርቡ።

Google Play



እዚ ናይ አፕ መጽዳት መርብብ አብ ብ Android operating systems ዝሰርሕ ዝኾነ መሳርሒ ብቐጥታ ክርከብ ይኽእል እዩ። እዚ መርብብ ብጉግልን ካልኣት ደጋዊ ኣፍሪይቲ ዝተሰርሑ አፕስ ይቐርቡ።

Galaxy Store



እዚ ናይ አፕ መጽዳት መርብብ አብ ብ Samsung operating system ዝሰርሕ ዝኾነ መሳርሒ ብቐጥታ ክርከብ ይኽእል እዩ። እዚ መርብብ ብፍሉይ ብናይ/ንናይ ሳምሳንግ operating system ዝተሰርሑ አፕስ ይቐርቡ።

QR Codes

QR ወይ ናይ ብቅልጣሬ ምምላስ (Quick Response) ኮይኖ ዝተሓላለኹ ባርኮድስ ኮይኖም ዳታ/ሓበሬታ ይኸክኑ። እዚ ዳታ/ሓበሬታ ንናይ ዌብ መራኸቢ ሊንክታት፣ አፕስ ዳውንሎድ መግቢ ሊንክታት፣ ቲኬታት ወይ ካልኣ ሓበሬታ ዝሓዘ ኮይኑ፣ ነቲ ኮይ ስካን ብምግባር ነቲ ሓበሬታ ክትመልሶ ትኽእል ኢኻ። ብ iOS 11 ወይ ልዕሊኡ ዝተጸዓኑ ኣይፎንን ኣንድሮይድ ፒክሰል ሞባይላትን QR ኮይስ/Codes ብቐጥታ ስካን ናይ ሞግባር ክእለት ኣለዎም። **ዝበዘሉ ስማርትፎንን ግን ዳውንሎድ ብዝግበሩ አፕስ ከም በዓል ጉግል ለንስን(Google Lens) QR Code Readerን** የድልዮም።

ሕጂ ንስኻ ፈትኖ! ነጻ ዝኾነ ናይ QR ስካን ካብቲ ናትካ አፕ ስቶር ረኺብካ ዳውንሎድ ግበር። ብድሕራኡ ደግሞ ነዚ አብ ታሕቲ ዘሎ QR Code ስካን ብምግባር፣ ንCORE Nav ክትከፍቶ ፈትን!

CORE Nav ብዘዕባ ሂወት አብ ኣመሪካ ንዝምልከቱ ብዙሓት ኣርእስታት ዝህብ ሓበሬታ ንኸትረኩብ ይጠቐም። ቋንቋ ኢንግሊዘኛ ምምሃር፣ ስራሕ ምርካብ፣ ኣተሓሕዞ ገንዘብን ትምህርቲን፣ ገለ ካብ'ዞም ኣርእስታት እዮም።



አጠቃቅማ ዳታ ምክትታል

ናይ ኢንተርኔት ቀረብ ዘለዎም ኮምፒተራት፣ ሞባይላትን ካልኦት ኤሌክትሮኒካዊ መሳርሒታት ብዙሕ ዕድላት ዋላ ካ እንተፈጠሩ፣ ሓደሽቲ መሰናኸላትን ሓደጋታትን እንኮላይ ፈጠሮም እዮም። ልዕሊ መጠን ዳታ ምስ ምጥቃም ዝመጽእ መቐጻዕትን ምስ ናይ ኢንተርኔት ገበነኛታት ተቓላዕነትን ክልተ ብብዝሒ ዝረኣዩ ኣብነታት እዮም። መብዛሕቲኦም ጉዳያት ብሰንኪ ሸለልትነትን ዕሸነትን ዝመልእ አጠቃቅማ ኣገልግሎታት ኢንተርኔት እዮም ዘጋጥሙ። **ዝኾነ ኢንተርኔት ዝጥቀም ሰብ፣ ሞባይል ዳታን ዋይፋይን እንታይ ምዃናም፣ ብኸመይ ከምዝኸፈለሎምን ብኸመይ ብውሑስነትን ቁጠባን ትጥቀመሎምን ክፈልጥ ግድን እዩ።**

ሞባይል ዳታ

ሞባይል ዳታ ክትጥቀም ከለኻ፣ መሳርሒኻ ምስ ኢንተርኔት ዝራኸበሉ መንገዲ፣ ካብን ናብን ብወሃቢ ኣገልግሎት ዝውነኑ ናይ ሞባይል ፓሎታት ሐበሬታ ብቐጥታ ብምቕባልን ምስዳድን እዩ።

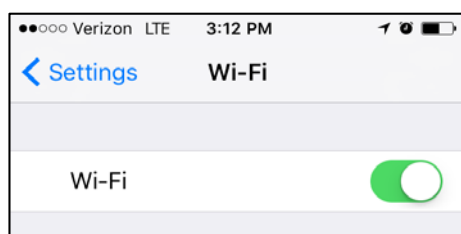
ወሃብቲ ኣገልግሎታት ሞባይል፣ ወይ ንዝተወሰነ ጊዜ ዘኸደካ ውሱን ዓቕን ዳታ ውሱን መጠን ክፍሊት የክፍሉኻ፣ ወይ ድማ ንገደብ ዘይብሉ ናይ ዳታ መጠቀሚ ዝተወሰነ መጠን ክፍሊት የክፍሉኻ። ናይ ዳታ ውጥን ክትደሊ ከለኻ፣ ከምዚ ዝስዕብ ዕድላት ክትርኢ ትክእል ኢኻ፣ ናይ ክልተ ጌጋ ባይትስ(GB) ሸፈነ ን\$34.99 ኣብ ወርሒ። ኣብ ከምዚኦም ውጥናት፣ እቲ ወርሓዊ ናይ ዳታ ገደብ እንተሓሊፍካ፣ ነቲ ዝያዳ ዝተጠቀመካሉ ዳታ ብልዕል ዝበለ ዋጋ ንGB ኢኻ ትክፍሉሉ። እቲ ዓሚል ገደብ ዝለዝሓለፎ፣ እንኮላይ ዝያዳ መቐጻዕቲ ክፍሊት ክህልዎ ተክእሎ ኣሎ።

ዋይፋይ/Wi-Fi

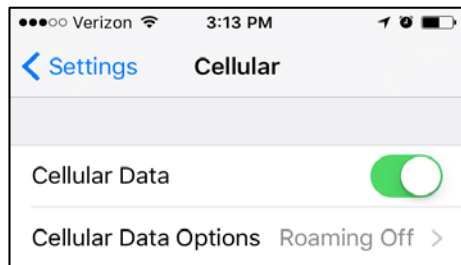
ዋይፋይ ክትጥቀም ከለኻ፣ እቲ መሳርሒ ናብ ኢንተርኔት ዝራኸበሉ መንገዲ ናብን ካብን እቲ ብቀረባ ዝርከብ ራውተር ሐበሬታ ብምቕባልን ምስዳድን እዩ። ራውተር ማለት ናብ ኬብል/cable፣ ፋይበር ኣፕቲክ ወይ Digital Subscriber Line (DSL) ብቐጥታ ዝስካእ መሳርሒ ኮይኑ፣ ድሓር ድማ ብመንገዱ ኣብ ከባቢኡ ንዝርከቡ መሳርሒታት ብዘይ ገመድ/wireless ናይ ኢንተርኔት ኣገልግሎታት ይህብ።

ብሓፈሻ ናይ ዋይፋይ ዝርግሐ/ bandwidth ዝተወሰነ መጠን ገንዘብ ኢኻ ትክፍሉሉ። ነቲ ሸፈነ ምስክፈልካሉ፣ ከም ድሌትካን ከምዘድልዮካን ክትጥቀሙ የክእለካ። አጠቃቅማኻ ገደብ የብሉን። ኣብ ዝዛኻ ብህታዊ ናይ ዋይፋይ ኔትዎርክ ከተእቱ እንተደሊኻ፣ ካብ ሓደ ወሃቢ ኣገልግሎት ኢንተርኔት ራውተር ክትገዝእ ወይ ክትካረይ ኣለካ። ናይ ወሃብቲ ኣገልግሎት ኢንተርኔት ምርጫ ብዙሕ ኣለካ። ዝበለጸ ዋጋ ዘለዎም ትካላት ንክትረከብ፣ መጽናዕትን ትካላት ምውድዳርን ኣድላዩ እዩ! ንትሑት ኣታዊ ዘለዎም ስድራቤታት ዝኸውን ናይ ዋይፋይ ቅናሽ ዋጋ እንተኣሎ፣ ንናይ ጉዳይካ አመሓዳሪ ሕተቶ።

ኣብ መብዛሕቲኦም ሞባይላትን ታብሊታትን፣ ዋይፋይን ሞባይል ዳታ ብቀሊሉ ክርከቡ ይክእሉ እዮም። ዳታ ንምቕጣብ፣ ናይ ዋይፋይ ቀረብ ኣብ ዝርከበሉ እዋን ነቲ ሞባይል ዳታ ኣጥፍኣዮ። ንዝተወሰኑ ኣፕስ ድማ ሞባይል ዳታ ክትኣጽወሎም ትክእል ኢኻ። ነዚ እንተደኣ ገይርካ፣ እዞም ኣፕስ መሳርሒኻ ዋይፋይ ምስዝረከብ ጥራይ ኢኻ ክትጥቀሙሎም ትክእል።



ብዙሓት ንግድታት ንዝኸፍሉ ዓማዊሎም ነጻ ዋይፋይ ይቕርቡሎም እዮም። ነጻ ህዝባዊ ዋይፋይ ትጥቀም እንተለኻ፣ ክቡር ሞባይል ዳታ ከየባኸንካ ኢንተርኔት ክትጥቀም ትክእል ኢኻ፣ ግን ከኣ ውሕስነቱ ኣጠራጣሪ እዩ! **ሃክርስን ሳይበር ገበነኛታትን ነቲ ትጥቀሙሉ ዘለኻ ዋይፋይ ዝጥቀሙ እንተለዉ፣ ነቲ ናትካ ፓስዎርድ፣ ናይ ተጠቃሚ ስም፣ ናይ ባንክኻ ሐበሬታን ኢመይላትን ክርእይዎ ይክእሉ እዮም።** ውሕስነት ኣጠራጣሪ እንተኾይኑ፣ ሞባይል ዳታ ምጥቃም ይሕሸካ!



ስካም/ምትላል ምውጋድ

ስካም/ምትላል ክንብል ከለና ብምሕሳው ንሓደ ሰብ ምሽካዕ፣ በዚ መንገዲ ድማ ነቲ ዝታለል ዘሎ ሰብ ብምጉዳእ/ምዕማጽ፣ ናይ ገንዘብ መኽሰብ ምርካብ ማለት እዩ። ገለ ካብዚአም ሽጣራታትን ብኸመይ ትቆልቦምን ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ።

ዝዘውተሩ ዓይነታት ስካም/ሽጣራ

ኣብ ታሕቲ ዘለዉ ኣርባዕተ ኣብነታት ናይ ዝዘውተሩ ዓይነታት ስካም/ሽጣራ እዮም። ካብዚአም ወጻኢ ብኣማኢት ዝቆጸሩ ስካም/ሽጣራታት ኣለዉ። ብሓፊሻ፣ ነዚአም ዝስዕቡ ነገራት ተጠንቀቑሎም፣ ሓቀኛ ዘይመስል ብልጫታት ዝህቡ ደወላት፣ ኢመይላት ወይ ጽሑፋዊ መልእኽትታት፣ ዘፈራርሑኻ እንተኾይኖም፣ ናይ ጽሑፍ ወይ ስዋሰው ጌጋታት ዝመልአም ወይ ድማ ናትካ ውልቃዊ መለለዩ ሓበሬታ (PII) ዝሕቱ እንተኾይኖም።

ዘይተጸበኻዮም ሽልማታት

ኣብዚአም ዓይነት ስካም/ሽጣራ፣ እቲ ዝታለል ዘሎ ሰብ ገንዘብ፣ ዓቕሓ ወይ ድማ ኣገልግሎታት ኣብ ዘይኣተዎ ውድድር ከምዝተዓወቱ ይንገሩ። ነዚ ሽልማት ንምርካብ ከኣ ገንዘብ ወይ PII ክሰዱ ከምዘለዎም ይንገሩ። እዞም ሽልማታት ግን ፈጻሚ ኣይመጹን እዮም። ምስቲ ነቲ ናትካ PII ተጠቂሙ፣ እቲ ዘታለል ዘሎ ሰብ ናይ ባንክ ሒሳብካ ብምኽፋት ነቲ ዘለካ ኣታዊ ኩሉ ናብ'ቲ ናቱ ብህታዊ ኣካውንት/ሒሳብ የሰጋግሮ።

ናይ ብሕሶት ለገሳ/ምወላ ገንዘብ

ኣብዚአም ዓይነት ስካም/ሽጣራ፣ ከም ናይ ለገሳ/ምወላ ወኪል ኣምሲሉ ሓደ ሰብ ነቲ ዝታለል ዘሎ ሰብ ደዊሉ ገንዘብ ክህቦ ይሓትት። ኩሉ ግዜ ነዞም መወልቲ ኣብ ኢንተርኔት ኣቲኻ ሓቀኛ ምጂኖም ኣረጋግጽ፣ ገንዘብ ክትልግስ ከለኻ ድማ ውሕስነት ዘለዎም ናይ ምወላ መርበባት ጥራይ ተጠቀም።

ናይ ግብሪ ዕዳታት

ኣብዚአም ዓይነት ስካም/ሽጣራ፣ ሓደ ከም ወኪል ናይ ውሽጣዊ ናይ ኣታዊታት ኣገልግሎት (IRS) ወይ ካልእ መንግስታዊ ጨንፈር ኣምሲሉ፣ ነቲ ዝታለል ዘሎ ሰብ ደዊሉ እንተደኣ ዘይከፈሉ ክእስር ወይ ካብ'ቲ ክባረር ከምዝኾነ ብዝተቐበለ ናይ ሓሳት ምፍርሖታት የሸክዶ። IRS ብፍጹም ደዊሎም PIIካ ክትህበም ኣይኣቱን እዮም፣ ስለዚ ድማ ናትካ ኣይትሃብ። ከምዚ ዓይነት ደወል እንተመጽዩኻ፣ ናይ'ቲ ደዋላይ ቁጽሪ ቴሌፎን ኣብ ናትካ ዌብ ብራውዘር ኣእትኻ ድለዮ። ቅድሚ ሕጂ እዚ ቁጽሪ ከም ናይ ምትላል/ስካም ተሓቢሩ ነይሩ እንተኾይኑ፣ ከምዚ ብምግባር ክትፈልጥ ትኽእል ኢኻ። እንተፈሪሕካ ነቲ ኣመሓዳሪ ጉዳይካ ብዛዕብኡ ሓብሮ።

ቦትኣም ዘይተፈልጡ ናይ ስራሕ ዕድላት

ኣብዚአም ዓይነት ስካም/ሽጣራ፣ እቲ ዝታለል ዘሎ ሰብ ቅድሚ ብኣካል ቃለ-መጠየቕ ምግባሩ ወይ ብወግዒ ቅድሚ ምምልካቱ፣ ሓደ ዘየለ ኩባንያ ናይ ስራሕ ዕድል ይህቦ። እቲ ሓቅነቶም ከየረጋገጹካ ንዝኾነ ሓላፊኻ ክኸውን ዝኽእል ሰብ ወይ ትካል ናትካ PII ኣይትሃብ።

ውልቃዊ መለለዩ ሓበሬታ እንታይ እዩ?

ውልቃዊ መለለዩ ሓበሬታ (PII) ማለት ዝኾነ መለለዩ ሓበሬታ ናይ ሓደ ውልቀሰብ ማለት እዩ። እዚ ድማ ነዞም ዝስዕቡን ካልእን የጠቓልል።

- ቁጽሪ ሲቫል ሰኩራቲ
- ምሉእ ስም
- ዕለተ ልደት
- ኣድራሻታት
- ቁጽራታት ናይ ባንክ ሒሳብ/ኣካውንት

እዚ ቀጺሉ ዘሎ መልእኽቲ ስካም/ሽጣራ ምጂኑ ዘመልከቱ ምልክታት ኣየኖት እዮም?



- ዘይወግዓዊ መልክዕ
- ጠለብ ናይ ኣቕዲሙ ዝተኸፍለሉ ደቢት ካርድ/prepaid card

ካልእ ከ?



ንህጻናት ምክትታል

ከም ሓደ ወላጅ መጠን አብ'ዚ ናይ ዲጂታል ግዜ፣ ናይ ውላድካ ናይ ኦንላይን ንጥፊታት ምክትታል አሸጋሪ ክኸውን ይኸእል። ንህጻናት ናብ ኢንተርኔት ምቕላዕ ኣገዳሲ እዩ፣ ስለምንታይ ክፋል ናቶም ማሕበራዊ፣ ትምህርታዊን ሞያውን መዳያት ህይወቶም ስለዝኸኑ። ግን ከኣ፣ **ካብ ተጓዳኝቲ ጎድኒታት ናይ ኢንተርኔት ከም በዓል ሳይበር ጎንጸ/ cyberbullying፣ ዘይቕኑዕ ትሕዝቶ፣ ፊናንሲያዊ ምዝመዛን ኦንላይን ዝርከቡ ባዕለገታትን፣ ክንከላኸለሎም እውን ኣገዳሲ እዩ።** ናይ ወለዲ መቆጻጸሪን መከታተሊን መሳርሒታት ንውላድካ ክትከላኸለሉ ዩድልዩኻ።

አገደስቲ ቃላት

ሓደሽቲ ናይ ኣንድሮይድን iOS(አፕል)ን ሶፍትዌራት ናይ ወለዲ መቆጻጸሪ ኣብ ውሽጢም ተገጢሞሎም እዩ። ተወሳኺ ናይ ወለዲ መቆጻጸሪ ኣፕስ ብነጻ ወይ ብዕድገ ኣብ ናይ ኣፕ መጽዓኒ መርበባት ይርከቡ (ንኣፕ ስቶርስ ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.1)።

ሳይበርቡሊዩንግ/ብኢንተርኔት ጎንጽ
ሳይበርቡሊዩንግ/ብኢንተርኔት ጎንጽ ማለት ብዛዕባ ሓደ ውልቀሰብ ኣሉታዊ፣ ተጓዳኢ/አጻጻፊ ወይ ግጉይ ትሕዝቶ ዘለዎ፣ ካልኣት ሰባት ክርእይዎ፣ ክሳተፉሉ ወይ ድማ ንብጽቶም ከካፍልዎ ዝኸእሉ፣ ብመንገዲ ጽሑፋዊ መልእኽታት፣ ኣፕስ፣ ማሕበራዊ ሚዲያ፣ ወይ ጸወታታት ምልእኽ፣ ምጥቓዕ/ፖስት ምግባር ወይ ምክፋል ማለት እዩ።

ኦንላይን ዓማጺ
ኦንላይን ዓማጺ ዓባይቲ ተጠቓም ኢንተርኔት ኮይኖም፣ ዲጂታል ቴክኖሎጂ ተጠቂሞም ንትሕቲ ዕድመ ህጻናት ረኺቢም ዝምዘምዙ እዮም።

ናይ ትሕዝቶ መንፊት/ Content filters
እዚአም መሳርሒታት ህጻናት ንዕድሚኦም ዘይከውን ኣጻጻፊ/ናይ ብዕልግና ትሕዝቶ ንኸይርእዩ ገደብ ይገብሩሎም። ናይ ትሕዝቶ መንፊት/Content filters ኣብ ብዙሓት ኣፕስ፣ መሳርሒታትን ብራውዘራትን ይርከቡ።

ናይ ተጠቓምነት መቆጻጸሪ
እዚአም ድማ ነቶም ህጻናት ዝጥቀሙሎም ዝተወሰኑ ኣፕስ ናይ ግዜ ገደብ ይገብሩሎም፣ ኣብየናይ ሰዓት ይጥቀሙ ከምኡ'ውን ንዝኸኑ ኣፕስ ክኸፍቱ/ክጥቀሙ ይኸእሉን ኣይኸእሉን ንኸትቆጻጸር ይገብሩ።

ናይ ክትትል መሳርሒታት
እዚአም ድማ ንወለዲ መሳርሒታት ኣባይ ከምዘለዉ፣ ህጻናት ባቶም መሳርሒታት እንታይ ከም ዝገብሩን ካልእ ገጻት ናይ ኣጠቓቕማን ንክቆጻጸሩ ይሕግዞም።

ከተስተብህሎም ዘለካ ነገራት ኣየኖት እዮም

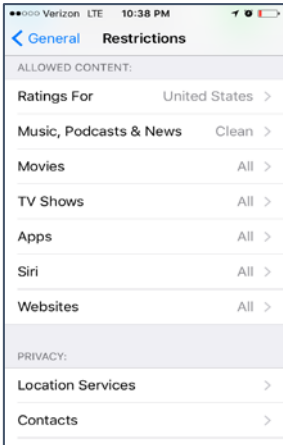
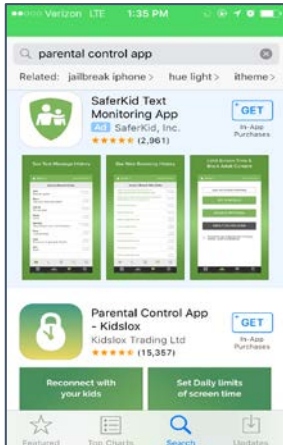
ህጻናትን ነኣሽቱ መንእሰያትን ብብዙሕ መንገዲታት ኣብ ኢንተርኔት ክታለሉ ወይ ክምዘመዙ ይኸእሉ እዮም። ከም ወላጅ መጠን፣ ብዛዕባ ሳይበርቡሊዩንግን ኦንላይን ገበነኛታትን ምፍላጥ ንኸተወግዶም ይሕግዞካ።

ብዙሓት ኣፕስን ጸወታታትን ናይ ውሽጢ ኣፕ ዕድገታት ኣለዎም። እዚአም ድማ ህጻናት ናብ ብሓቂ ገንዘባዊ ዕድገታት ንኸገብሩ የፍቑዱ። ዝከኣል እንተኾይኑ፣ ናይ ወለዲ መቆጻጸሪ ብምብርታዕን ናትካ ናይ ባንክ ሓበሬታ ብቲ ኣፕ ስቶር ከምዘይርከብ ብምግባርን፣ ናይ ውሽጢ ኣፕ ዕድገታት ከተወግድ ትኸእል ኢኻ።

ናይ ዓመጽ፣ ብዕልግና ወይ ካልእ ዘይግቡእ ትሕዝቶ ኣብ ኢንተርኔት ብቀሊሉ ክትረኽቡ ትኸእል ኢኻ። ቅድሚ ውላድካ ንኸጥቀሙሉ ተፍቅደሎም፣ ነቶም ዌብሳይትስ፣ ጸወታታትን ኣፕስን ጽቡቕ ገይርካ ብምፍታሽ፣ ናይ ውላድካ ተቃላዕነት ገደብ ግበረሉ።

ናይ ውላድካ ተቃላዕነት ንተጓዳኢ ትሕዝቶ ገደብ ክትገብረሉ ዋላኳ እንተከኣልካ፣ ጠቐላላ ከተወግዶ ግን ኣይትከእልን።

ብዛዕባ ናይ ኢንተርኔት ውሕስነት ምስ ውላድካ ብቐጥታ ተዘራረብ። ካብዚአም ሜላታት ብብዝሒ ድማ ኣብ ካልእ መዳያት ህይወቶም ክገልግሎም እዩ።



አመላኪ ልማትና የዲጂታል አሰር

ዲጂታል አሰር ከሌክትሮኒክ መዝገብ ላይ ኩሉ ንጥፊታት ካሉ ኢንተርኔት ላይ። **ኩሉ ጽሑፍ መልእክት፣ ኢሜይል፣ ናይ ማሕበራዊ ሚዲያ ፖስት፣ ስኦል፣ ዕድገት ከምኡውን ካሉ ኢንተርኔት ዝደለኻዮ/search ንዘልካለም ይኸዘን እዩ።** እዚ ዲጂታል አሰር ክልተ ቀጻላታት ኣለዎ። እቲ ቀዳማይ ቀጻላ ብዝኾነ ተጠቃሚ ኢንተርኔት ክርከብ ዝኸኸል ሐበሬታ እዩ። እቲ ካልኣይ ድማ ብቶም ልማት ወሃቢ ኣገልግሎት ኢንተርኔት፣ ኩባንያታት፣ መንግስታትን ናይ ሳይበር ገበነኛታትን ክርከብ ዝኸኸል ሐበሬታ እዩ። እዚ ሐበሬታ ብኸመይ ይእኩብ፣ ብዛዕብኡ እንታይ ክግበር ይክኣልን ብኸመይ ተመሓድሮን ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ።

ኣገደስቲ ቃላት

ዲላማ ዝገበረ ረክለም/ኣድቨርታይዚንግ

መብዛሕቲኦም ዌብሳይትስ ሓፈሻዊ ዲጂታል አሰርካ ተጠቐሞም፣ ቅድሚያ ሕጂ ኣብ ኢንተርኔት ዝደለኻዮ ኣቕሓ ረክለም ይገብሩ።

ቨርቻል ብሕታዊ ኔትዎርክ (VPN)

VPN ካብ ህዝባዊ ኢንተርኔት ብህታዊ ኔትዎርክ ንኸትፈጥር ይሕግዘካ፣ በዚ መሰረት ድማ ኣንላይን ብህታዊነት ትረክብ። VPN ንሳይበር ገበነኛታት ካብን ናብን መሳርሒኻ ትልእኾን ትቕበሎን ሐበሬታ ከይጠልፍዎ ይኸልክሎም። ብዙሓት ናይ ኢንተርኔት ራውተራት ኣብ ውሽጢም VPN ተገጢምዎም እዮ። VPN ንምክፋት ንእሽተይ ወርሓዊ ክፍሊት ምኽፋል የድሊ ይኸውን (ብዛዕባ ራውተራት ዝያዳ ሐበሬታ፣ መወከስ 1.2)።

ብህታዊ/ምስጢራዊ ብራውዚንግ (ስልታዊ መንገዲ/Incognito Mode)

ሓደ ኢንተርኔት ብራውዘር ክትጥቀም ከለኻ፣ እቲ ብራውዘር እንታይ ከምዝገበርካ ከምዝገቦ፣ ፓስዎርድ ወይውን ፊናንሲያዊ ሐበሬታ ክዕቅብ፣ ከምኡውን ቅድሚያ ሕጂ ካብ ዝበጸሕካዮም ዌብሳይትስ ኩኪስ/cookies ዳውንሎድ ክገብር ይኸኣል እዩ። ብህታዊ/ምስጢራዊ ብራውዚንግ ንገለ ካብ-ዚኣም ጸገማት ክወግድ ይኸኣል እዩ፣ ብፍላይ ድማ ህዝባዊ ኮምፒተር ትጥቀም እንተኾይንካ እዚ ኣገዳሲ ይኸውን።

ኩኪስ/Cookies

Cookies ማለት ካብ ሓደ ኢንተርኔት ብራውዘር ዝተላእኸ ብድሕሪኡ ድማ ኣብ ኮምፒተርካ ዝተኸዘነ ዳታ/ሐበሬታ ማለት እዩ። እዚ ድማ ንዌብሳይት ናትካ ፓስዎርድን ናይ ፈተሽ/ብራውዚንግ ታሪኽካን ንኸዝክርዎን ከምዝግብዎን የፍቅድሎም። ሓደ ዌብሳይት ኮኪስ ከምዝጥቀም እንተነገሩካን ነዚ ዌብሳይት ክትጥቀሙሉ እንተቀጸልካን፣ ኩሉ ዲጂታል አሰርካ ንኸርእዮ ተፍቅዶሉ ኣለኻ ማለት እዩ። እዚ ድማ መጥቓዕታዊ ረክለም/ኣድቨርታይዚንግ ከስዕብ ይኸኣል።

መሰረታዊ ዲጂታል አሰርካ

ሓደ ናይ ስራሕ ሓላፊ ወይ ኣካራዩ ብዛዕባ ናብ ስራሕ ዝኸጸር ወይ ዝካረ ሰብ ዝያዳ ንምፍላጥ፣ ናይዚ ሰብ ማሕበራዊ ሚዲያ ኣካውንት ክፍትሾ ይኸኣል እዩ።

ሓላፊኻ ናትካ ናይ ትዊተር፣ ፌስቡክ ወይ ኢንስታግራም ኣካውንት እንተዝረኽቦ፣ እንታይ ምበለ?

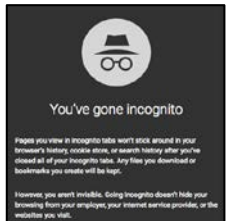
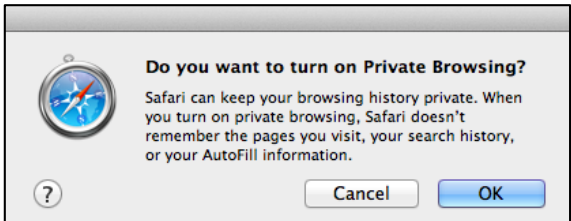
መሰረታዊ ዲጂታል አሰርካ ንከተመሓድሮ ክልተ ነገራት ክትገብር ትኸኣል። ሓደ፣ ኣብ ኩሉን ናይ ማሕበራዊ ሚዲያ ኣካውንትኻ ዝመረጽካዮ ናይ ብህታዊ ውጥን ኣተግብር። ካልኣይ፣ **ዝኾነ ሰብ ዋላ ይርእዮ ዘይግድሰካ እንተኾይኑ ጥራይ ፖስት ግበር።** ንክርእይዎ ኩሉ ግዜ ተኸኣሎ ኣሎ!

ሓፈሻዊ ዲጂታል አሰርካ

ነቲ ዲጂታል አሰርካ እቲ ንኩሉ ትዝርግሖ ሐበሬታ ጥራይ ኣይኮነን ቅርጺ ዝህቦ። ኩባንያታት፣ ኣኸበርቲ ሕጊ፣ መንግስታትን ናይ ሳይበር ገበነኛታትን እንኮላይ እዮም ካብ ተጠቃሚ ኢንተርኔት ሐበሬታ ዝእከቡ። **ሐበሬታኻ ብብዙሓት መንገዲታት ክጥቀሙሉ ይኸኣሉ እዮም፣ እዚ ድማ ካብ መጥቓዕታዊ ረክለም ክሳብ ሰርቂ መንገትካ ይፈላለ</481>**

ኣብ ከመይ ዝመስሉ ኣጋጣሚታት እዩ ሓደ ኩባንያ ናትካ ዲጂታል አሰር ንኣኸበርቲ ሕጊ ከህብ ዝኸኣል? ሕጋዊ ድዩ?

ኩባንያታት ናትካ ዲጂታል አሰር ንክኣሉሉ ዋላ'ኳ ሕጋዊ እንተኾነ፣ ገለ ገለ ትካላት ግን ኣንጻሩ ፖሊሲታት ኣለዎም። ናትካ ኣንላይን ህላውነት ንምሕባእ ናይ VPN ኣገልግሎት ብምጥቃም፣ ኣብ ብህታዊ/ስልታዊ ብራውዘር ብምስራሕ ኩኪስ ምውጋድ ወይ ኣብ ኢንተርኔት ትገብሩ ኩሉ ብምጥንቃቅ፣ ዲጂታል አሰርካ ክትኸውሎ ትኸኣል ኢኻ።



ማልዌር፣ ቫይረሳት፣ ካብ ቫይረስ መከላከሊን መንጸግን/firewalls

ስካሙርስ/scammersን ናይ ሳይበር ገበነኛታትን ናትካ ሐበሬታ ክረኽቡሉ ዘኸለሎም ብዙሓት መንገድታት ኣለዉ። ካብ መሳርሒኻ ሓንሳብ ምስኣተዉ ወይ ናትካ ውልቃዊ መለሊ ሐበሬታ ክከታተልዎ እንተኸለሎም፣ ብሽምካ ናይ ክረዲት መስመር ክኸፍቱ፣ ብቼኪንግ ኣካውንትኻ ዕድጊታት ከካይዱ፣ ከምኡ'ውን ካብ'ቲ ሴቪንግስ ኣካውንትኻ ገንዘብ ክሰርቁ ይኸለሉ እዮም። ካብ'ዞን ቅጥፊታት ገበነኛታት ዝጥቀሙሎም ሜላታት ቫይረስን ማልዌርን እዮም። **እሙን ጸረ-ቫይረስ ሶፍትዌርን መንጸግን/firewalls ተጠቂምካ ንክብስኻን መሳርሒኻ ተከናኸን!**

ኣገደስቲ ቃላት

ማልዌር

ማልዌር/Malware ማለት ዝኾነ መልክዕ ዘለዎ ተጓዳኢ ሶፍትዌር እዩ። ማለት ካብ ኤሌክትሮኒክ መሳርሒኻ ብምእታው ወይ ብምጉዳእ። መብዛሕቲኡ ግዜ ዕላምኡ ገንዘብ ንምስራቕ እዩ። ናይ ኮምፒተር ቫይረስ ሓደ ዓይነት ማልዌር ኮይኑ፣ ናይ ሳይበር ገበነኛታት ናትካ ናይ ባንክ ሐበሬታ ንክረኽቡን ክረዲትካ ንክበላሸዉን ይኸለሎም (ንክረዲት ዝምልከት ዝያዳ ሐበሬታ፣ መወከሲ 4.1)።

ናይ ኮምፒተር ቫይረስ

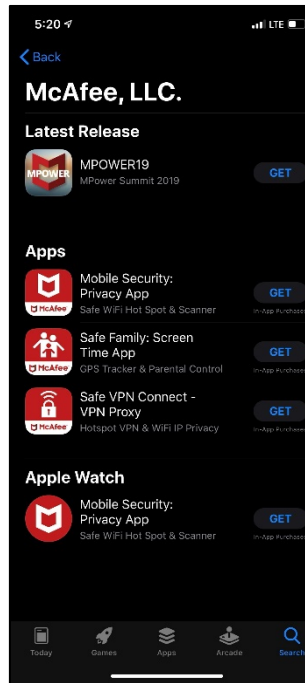
ናይ ኮምፒተር ቫይረስ ተጓዳኢ ሶፍትዌር ወይ ኮድ ኮይኑ ዕላምኡ ድማ ምልዋጥ ናይ ሓደ መሳርሒ ኣስራርሓ እዩ። ቫይረሳት ካብ መንገዥ ዝተራኸቡ መሳርሒታት ክመሓላለፉ፣ ፓስዎርድ ክሰርቁ፣ ናይ ኪይስትሮክ/keystroke መዝገብ ክሕዙ፣ ናይ ኢመይል ኣድራሻታት ካብ ስፓም ክሓብኡን ዋላውን ነቲ መሳርሒ ሙሉእ ብሙሉእ ካብ ትሕቲ ቁጽጽርም ክእትውዎ ይኸለሉ። ብመንገዲ ናይ ኢመይል ኣታችመንት፣ ዳውንሎድ ዝተገብሩ ሰነዳትን ኣፕስን፣ ከምኡ'ውን ዝተዘርግሑ ትሕዝቶ ናይ ማሕበራዊ ሚዲያ ክመሓላለፉ ይኸለሉ።

ካብ ቫይረስ መከላከሊ

ብዙሓት ኩባንያታት ከም ኖርቶን/Norton ካብ ቫይረስ መከላከሊ ሶፍትዌር የፍርዩ እዮም። እዞም ዳውንሎድ ዝግበሩ ሶፍትዌራት ወርሓዊ ክትከፍሉሎም ኣለካ፣ ግን ከኣ ሰፊሕ ናይ ጸረ-ማልዌርን ጸረ-ቫይረስን ዓቕሚ ኣለዎም።

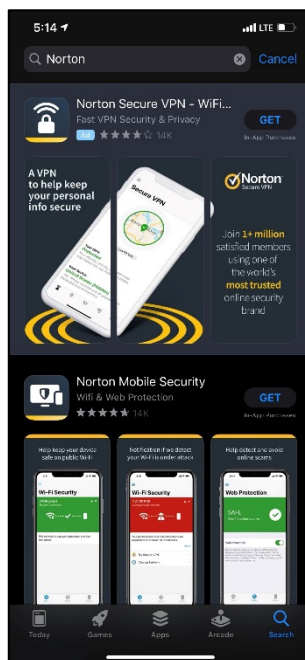
መንጸጊ/Firewall

መንጸጊ/Firewall ምስ ጸረ-ቫይረስ ሶፍትዌር ተመሳሳሊ እዩ ካብ ናትካ ኢንተርኔት ርክብ ድማ እዩ ዝነጥፍ። ኣታውን ወጻኢን ትራፊክ ድማ ይከታተልን ይቆጸጸርን። ብተወሳኺ፣ ካብ መንገዥ እሙን ውሽጣዊ ነትዎርክን ዘየተኣማምን ደጋዊ ነትዎርክን መኸወሊ መንደቕ ይዘርግሑ።



ቫይረስ ከምዘለካ ዘርእዩ ምልክታት

- ቀጻሊ ምኽፋት ናይ ዊንዶውስ/ pop-up windows
- ካብ ናትካ ሆምፔጅ/ homepage ለውጥታት ምርኣይ
- ካብ ኣካውንትኻ ዝተላእኸ ግን ከኣ ንስኻ ዘይጸሓፍካዮ ኢመይል
- ኮምፒተርካ ወይ ፕሮግራማት ቀጻሊ ምዝሕታል/crush ምግባር
- ዝሓል ንጥፊት ማለት ካብ ልሙድ ንታሕቲ
- ዘይተፈልጡ ፕሮግራማት ካብ መሳርሒኻ
- ዘይንቡር ንጥፊት



ቫይረስን ማልዌርን ብኸመይ ተወግድ

- ፖፕአፕ ርክሎማት ኣይትኸፈት
- እሙን መራኸቢታት ነትዎርክ ጥራይ ተጠቐም። ከምኡ'ውን ናይ ቫይረስ መከላከሊ ምስ ዘይብሎም ኮምፒተራት ኣይትራኸቡ።
- ኩሉ ግዜ ሰነዳት/ፋይላት ቅድሚ ምኽፋትካ ሰነን ግበርም
- እሙን ጸረ-ቫይረስ ሶፍትዌር ተጠቀም

ግጥም ሐበሬታ

ኢንተርኔት ሐበሬታ ብቅሊሉ ንክርክብ ክውን ገይርዎ እዩ። ብተወሳኺ ድማ ሐበሬታ ብቅልጡፍ ንክዘርጋኹ የክእል እዩ። ሎሚ ንእዋናዊ ጉዳያት ዝምልከት ሐበሬታ ኣንጻይን ብቅሊሉ ክትረክብ ትክእል ኢኻ፣ ግን **ኣብ ኢንተርኔት ተንብቦ ኩሉ ሓቂ ኣይኮነን።** ካብ ምንጪ ዜና ይኹን ወይ ካብ ማሕበራዊ ሚዲያ ትረክብ ዝኾነ ሐበሬታ፣ ሓቅነቱ ኩሉ ግዜ ከተረጋግጽ ኣለካ።

ናይ ሓሶት ዜና

ናይ ሓሶት ዜና/fake news ዝብል ሓረግ ኣብ ማሕበራዊ ሚዲያ ከም ፌስቡክን ትዊተርን ዝዘርጋኹ ግጥም ሐበሬታ ማለት እዩ። ኣብ'ዚ እዋን ውልቀሰባትን ሚዲያን ነዚ ሓረግ ብብዝሒ እዮም ዝጥቀሙሉ።

ብቅሊል ኣዘራርባ ድማ ናይ ሓሶት ዜና ማለት እቲ ሐበሬታ ጌጋ ኮይኑ፣ ከተረጋግጹ ዘክእለካ መርትዖ፣ ወይ ድማ ምንጭታት የለዉን ማለት እዩ። ናይ ሓሶት ዜና ብጌጋ ክኸውን ይክእል እዩ። ንኣብነት ሓዲ ምንጪ ዜና ሐበሬታ ከየረጋገጸ ድሕሪ ምዘርግሑ፣ ቅኑስ ከምዘይኮነ ድሒሩ ክፈልጥ ይክእል እዩ። ናይ ሓሶት ዜና ብፍላጥ ዝተዘርገሐ ጌጋ ሐበሬታ እውን ክኸውን ይክእል። ኣብ ገለ እዋናት ድማ እቲ ሐበሬታ ዋላ ቅኑስ እንተኾነ፣ ሰባት ናይ ብሕሶት እዩ ክብሉ ይክእሉ።

ኢንተርኔት ጽቡቕ ገይሮም ንዘይመለኸኻ ሰባት ዋላ ናይ ላግጺ ምንጭታት ሚዲያ ከም ሓቀኛ ገይሮም ይወስዱ። ኣብ ናይ ላግጺ መርበባት ዝዘርጋኹ ሐበሬታ ሓቀኛ ኣይኮነን። ሓዲ ልሙድ ዝኾነ ናይ ላግጺ መርበብ ኦኒዮን/ Onion እዩ – ናይ'ዚ ምንጪ ድማ ኣብ'ዚ ከተንብቦ ትክእል theonion.com።

ግጥም ሐበሬታ ኩሉ ግዜ ብቅሊሉ ዝልል ኣይኮነን። **ኩሉ ግዜ ከም ናትካ ምንጪ ዜና እሙንን ዘይወገናዊ ሚዲያ ጥራይ ተጠቀም።** ዜና ንምርካብ፣ ካብዘም ዝሰዕሱ እሙናት ናይ ዌብ ኣፕስ ክትጥቀም ትክእል ኢኻ፣ ኒውዮርክ ታይምስ/New York Times፣ ዎልስትሪት/Wall Street Journal፣ ዋሺንግተን ፖስት/Washington Post፣ ሃገራዊ ህዝባዊ ፊደሎ (NPR)፣ ኢኮኖሚስት/Economist፣ ኒውዮርክር/New Yorker፣ ሮይተርስ/Reuters፣ ኣትላንቲክ/Atlantic፣ ወይ ድማ ፖርቲኮ/Politico።

መወዳእትኡ እቲ ትመርጹ ምንጪ ዜና ውሳኔኻ እዩ። ኩሉ ግዜ ዝተፈላለዩ መግለጺታት ከተንብብ ፈትን። ንኣብነት፣ እቲ ምርጫኻ ዝኾነ ምንጪ ዜና ምናልባት ኣብ ላዕሊ ተጠቂሱ ይኸውን። ከምኡ እንተኾይኑ ድማ፣ ዓለምለኸዊ ምንጪ ዜና፣ ከም BBC፣ እንኮላይ ከተንብብ ፈትን። እዚ ድማ ነቲ ዜና ብዓይኒ ኣመሪካን ዓለምለኸውን ኣራእያ ክህበካ እዩ፣ ስለዚ ድማ ብዛዕባ ፖለቲካ፣ መንግስትን ካልኣት እዋናዊ ጉዳያት ናይ ውልቅኻ ርእይቶ ክህልወካ ብዝበለጸ ይሕግዘካ።

ግጥም ሐበሬታ ብኸመይ ተለልዮ

ግጥም ሐበሬታ ብቅሊሉ ተለልዮሉ መንገዲ የለን፣ ግን ነዘም ዝሰዕሱ ስጉምታት ክትወስዱ ትክእል ኢኻ።

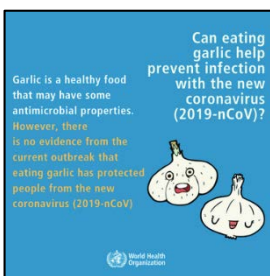


- ተንብቦ ኩሉ ኣብ ምልክት ሕቶ ኣእትዎ
- ኣየኖት መርበባት ብብዝሒ ግጥም ሐበሬታ ዝህቡ ፍለጥ
- ንክውንነት ተመራመረሉ

ብተወሳኺ ድማ ከም ሮይተርስ ዝእመሰሉ ኣፕስ ተጠቂምካ፣ ግጥም ሐበሬታ ክተለሊ ትክእል ኢኻ። www.reuters.com/fact-check።

ለቦዳ ሐበሬታ/Infodemic

ኣብ መጋቢት 2020 ውድብ ጥዕና ዓለም(WHO) ነቲ ኣብ ኢንተርኔት ዝተዘርገሐ ግጥም ሐበሬታ ብዝዕባ ኮሮና ቫይረስ ለቦዳ ከም 'ለቦዳ ሐበሬታ/infodemic' ኢሉ ሰምይዎ። ኣብ ማሕበራዊ ሚዲያ ዝዘርጋኹ ጌጋ ሐበሬታ ንምምካት፣ WHO ብዛዕባ ኮሮና ቫይረስ ዝዘውር ወረ ናይ ምፍቓል ጎስጓስ ጀሚሩ። ንኣብነት ጳዕዳ ሽጉርቲ ምብላዕ ንሰባት ካብ መልክፍቲ ኮሮና ቫይረስ ከምዝከላኸል መርትዖ የለን።



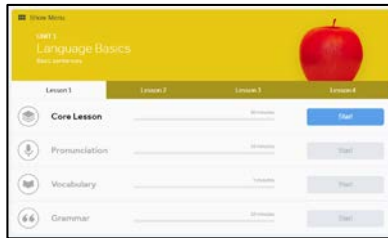


-  ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
-  አብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒዩተርን ዝሰርሕ
-  ማእከላይ መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ዋጋታት ይፈላለ እዩ

ሮዜታ ስቶን/ Rosetta Stone አብ ዝርርብ ዘተኮረ፣ አሳታፊ ዝኾነ ቋንቋ መምሃሪ ፕሮግራም እዩ። ተምሃሮ መመደቢ ፈተና ድሕሪ ምውሳዶም፣ ነጥቢ ብምርኣይ ውልቃዊ ማለት ነቲ ተምሃራይ ብፍሉይ ዝተዳለወ መምሃሪ ቋንቋ ይሰራሕ። ተምሃሮ ዝወሃብዎም ዕዮታት፣ **ድምጺ ምስ ሰእሊ ምጽማድ፣ ግቡእ አደማምጻ ቃላት፣ ከምኡ'ውን ሓደሽቲ ቃላትን ስዋሰዒን ምምሃር።** ሮዜታ ስቶን/ Rosetta Stone ን ብአካል ዝውሰዱ ናይ ቋንቋ ኢንግሊዘኛ ትምህርቲ መሰነይታ እዩ።



ናይ ዕድገት/Subscription ውጥናትን ዋጋታትን
 ሮዜታ ስቶን/ Rosetta Stone ን 3፣6፣12ን 24ን አዋርሕ ዝኾውን ብደረጃ ዝውስኽ ናይ ዕድገት/Subscription ውጥን አለዎ። ነፍስወከፍ ውጥን ሓንሳብ ዝኾፈል መእተውን ወርሓውን ክፍሊት አለዎ። ቀጥታዊ ምህር/ቱተሪን እንተደሊኻ፣ ተወሳኺ ገንዘብ ክትከፍል ኢኻ። ንዋጋታት ዝምልከት እዋናዊ ሓበሬታ፣ ናይ ሮዜታ ስቶን/Rosetta Stone ዌብሳይት ተመልከት፡ www.rosettastone.com/buy-english። ሊቸንሳ እንተገዘእኻ፣ መታን ቀጻሊ ከየኸፍሉኻ ነቲ ደገምካ አካድስ/ auto-renewal ዝብል አጥፍአዮ።



ሮዜታ ስቶን/Rosetta Stone ብምኩር መምህር ዝወሃቡ ነኣሽቱ ጉጅለታት ዝሓዙ ናይ ዕስራን-ሓሙሽተን ደቓይቕ ቀጥታዊ ትምህርቲ/live tutoring sessions ይህብ እዩ። ናይ ቋንቋ ክእለትካ ብውሑስ መንገዲ ንኸተማዕብል፣ ናይ ቀጥታዊ ትምህርቲ/live tutoring sessions ቆጻራ ሕዝ!

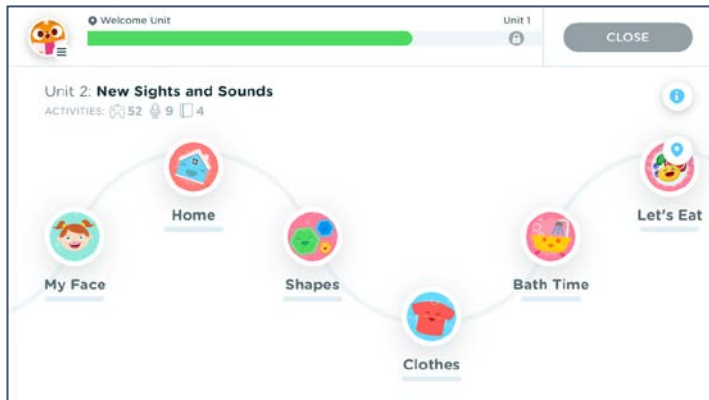


አብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ/ KEEP IN MIND
 አብ ገሊአም ዓይነታት ትምህርቲ፣ ድምጽኻ መታን ክትቀድሖ ማይክሮፎን የድልየካ እዩ። ክሳብ ንገዛ ትበጽሕ ነዚአም ዓይነታት ትምህርቲ ክትነጥርም ምርጫ አለካ፣ ገዛ ምስበጻሕካ ድማ ነቲ መልስኻ ዓው ኢልካ ክትዛረብ ትኽእል ኢኻ።



-  ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒዩተርን ዝሰርሕ
-  ማእከላይ መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ዋጋታት ይፈላለ እዩ

ሊንጎኪድስ/Lingokids ን ዕድሚኡም ካብ ክልተ ክሳብ ሸሞንተ ዝኾኑ ህጻናት ዝተዳለወ ናይ ቋንቋ ኢንግሊዘኛ መምሃሪ ፕሮግራም እዩ። ህጻናት ቋንቋ ኢንግሊዘኛ ብመንገዲ ቪዲዮን ኣሳታፊ ንጥፊታትን ይመሃሩ። ሊንጎኪድስ/ Lingokids ናይ ውላዶም ኣፍልጦ መከታተሊ ኢመይል ንወለዲ ይሰድድ። እዞም ኢመይል ናይ ደቆም ሰሙናዊ ጎስጓስ፣ ዝተመሃርዎ ሓደሽቲ ቃላትን ደርፍታትን ዝሓዘ ጸብጻብ ሓበሬታ የጠቓልሉ።



ናይ ዕድሊ/Subscription ውጥናትን ዋጋታትን
 ሊንጎኪድስ ንገደብ ዘይብሉ ንጥፊታት፣ ኣሳታፊ ትምህርቲ፣ ቪዲዮታትን ጸብጻብ ጎስጓስን ወርሓዊ ክፍሊት ኣለዎ። ብተወሳኺ ሊንጎኪድስ/Lingokids unlimited(ገደብ ዘይብሉ) ጸወታታት ኣፍላይን ክትጥቀሙሎም መታን፣ ዳውንሎድ ክትገብርዎ ስለዘፍቑድ፣ ወለዲ ዳታ ክቐጥቡ የኽእሎም (ንህጻናት ምክትታል ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.4)። ንዋጋታት ዝምልከት እዋናዊ ሓበሬታ፣ ናይ ሊንጎኪድስ/ Lingokids ዌብሳይት ተመልከት፡ www.lingokids.com.



ነጻ ቀረብ
 መባእታዊ ሊንጎኪድስ/basic LingoKids ዝኾነ ሰብ ክረኽቦ ይኽእል እዩ። ኣብ መባእታዊ ሊንጎኪድስ/basic LingoKids ህጻናት ክሳብ ሰለስተ ንጥፊታት ንመዓልቲ ክሰርሑ ይኽእሉ እዮም። ነጻ ቀረብ ግን ንወለዲ ዝወሃብ ጸብጻብ ጎስጓስ ወይ ድማ ኣፍላይን መጠቀሚ ኣየጠቓልልን።

ሊንጎኪድስ/Lingokids ዝተወሃሃደ ካሪክለም እዩ። ህጻናት ፊደላት፣ ቁጽራታት፣ ቅርጺታት፣ ህብሪታትን መሰረታዊ ቃላት ኢንግሊዘኛን ክመሃሩ ይኽእሉ። ሊንጎኪድስ ብተወሳኺ ድማ ከም መግቢ፣ ጽሬትን ዳይናሮርን ዝብል መሳጢ ኣርእስታት ኣለዎ። ኣብ ውሽጢ እዞም ትምህርታት **ፊደላት ብምስኣል፣ ህጻናት ናይ ደቂቕ መንቀሳቕሲ ኣካሎም የማዕብሉ ከምኡ'ውን ኣገደስቲ ነገራት ከም ስንኻ መዓልታዊ ምጽራይ ይመሃሩ!**



ተጠንቀቕ/ BE SAFE
 ከም ካልኣት ኣብ ዕድሊ/ subscription ዝምርኮሱ ፕሮግራማት፣ ሊንጎኪድስ ዋላ ነቲ ኣፕ ኣይትጠቀሙሉ፣ ወርሓዊ ክኸፍሉካ እዩ። ዕድሊ/subscription ንምስራዝ፣ እቲ ተጠቓሚ ምስ ሊንጎኪድስ ብቐጥታ ክራኽብ ኣለዎ።



duolingo

-  ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒተርን ዝሰርሕ
-  ማእከላይ መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ዋጋታት ይፈላሰ እዩ

ዱዎሊንጎ/Duolingo ናይ ቋንቋ ትምህርቲ ዝህብ ኣገልግሎት ኮይኑ፣ ተምሃሮ ቋንቋ ክመልኩ ዘኽእሉ ናይ ኣፕ ትምህርታት ብኣንላይንን ይህቡ። **ልዕሊ 90 ዝኾኑ ዓይነታት ትምህርቲ ብልዕሊ 20 ዝኾኑ ቋንቋታት ይህቡ።** ዱዎሊንጎ/Duolingo ናይ ነጻን ዝኸፈለሎም/premiumን ዝኾኑ ኣገልግሎታት ይህቡ።

ናይ ዱዎሊንጎ/Duolingo ዕድገ/ Subscriptions

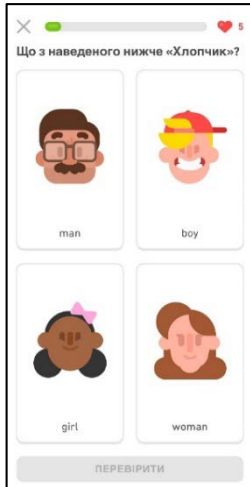
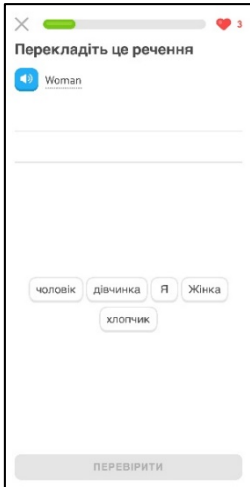
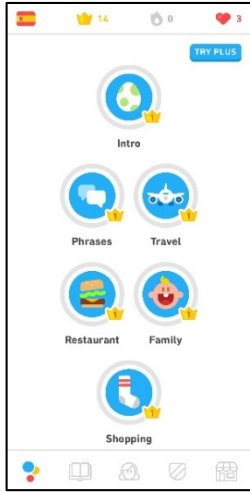
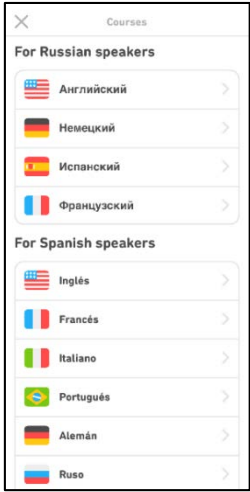
መታን ናይ ቋንቋ ክእለትካን ምልክትን ከተመሓይሽ፣ ናይ ዱዎሊንጎ/Duolingo መምሃሪ መሳርሒታት ምስ ብኣካል ዝወሃብ ትምህርቲ ክጸመድ ኣለዎ። ንዋጋታት ዝምልከት እዋናዊ ሓበሬታ፣ ኣብ ምርጫኻ ዝኾነ ኣፕ ስቶር ወይ ድማ ናይ ዱዎሊንጎ/Duolingo ዌብሳይት ተመልከት፡ www.duolingo.com።

ነጻ ኣገልግሎታት – ንኩሎም ተጠቓሞ ዝተቀረበ

- ልክዕ ከም ጸወታታት፣ ኣብ ሓደ ነጥቢ ዘተኩር ዓይነት ኣማህራ ብምድላው ትምህርቲ ቋንቋ መዘናግዒ ከምዝኸውን ምግባር
- ክእለት ዘማዕብሉ፣ ብኸመይ ብቋንቋ ኢንግሊዘኛ ተንብብ፣ ትጽሕፍ፣ ትሰምዕን ትዛረብን ከምህሩ ዓይነታት ትምህርቲ
- ኣብ ዌብን ሞባይል ኣፕን ዝርከብ (ንኣፕ ስቶርስ ዝምልከት ዝይዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.1)

ዝኸፈለሉ ኣገልግሎት

- ኣፕ ውሽጡ ዝኾነ ረክለም ዘይብሉ
- ዳውንሎድ ብምግባር ኦፍላይን ዝርከቡ ትምህርቲ ኣለዎ
- ገደብ ዘይብሎም ናይ ክእለት ፈተናታት
- ወርሓዊ ክፍሊት



ኣብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ/ KEEP IN MIND

ዱዎሊንጎ ብጣዕሚ ጽቡቕ መምሃሪ ቋንቋ ዋላኳ እንተኾነ፣ ንብኣካል ዝወሃብ ትምህርቲ ከም መወሰኽታ እምበር ከም መተካእታ ክኸውን ኣይክእልን!

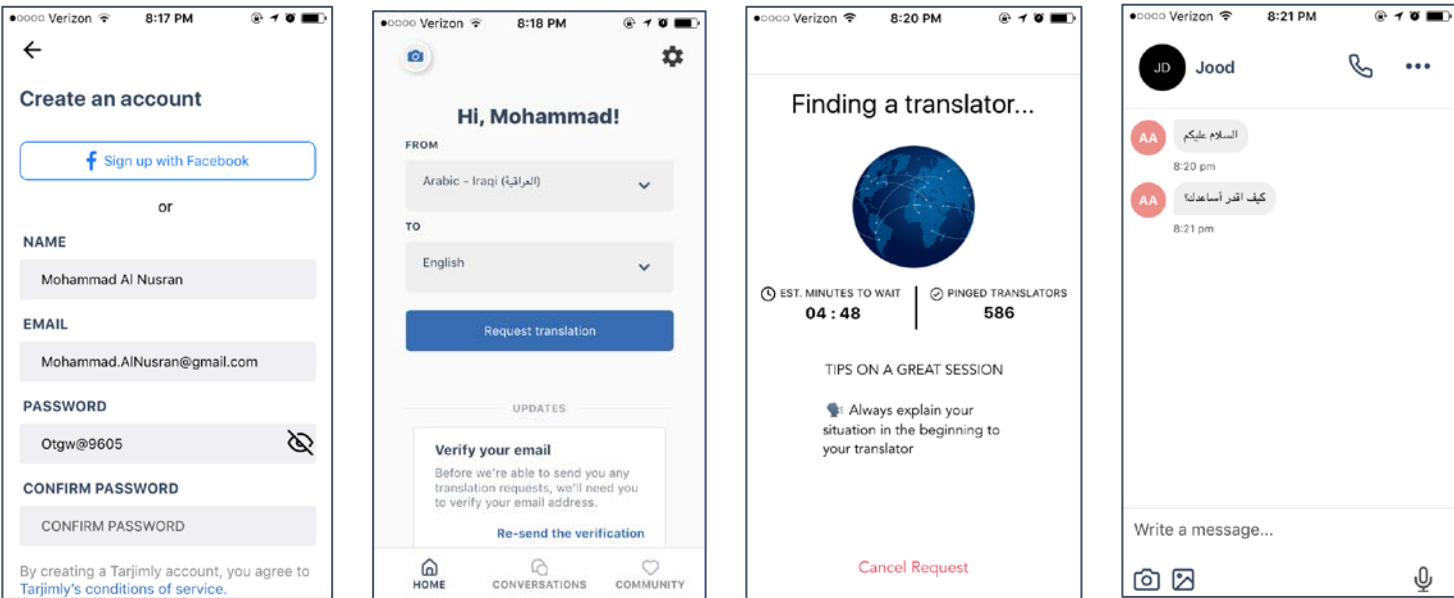
2.4 ዲጂታል አፍልጦ | ቋንቋ



-  ተለዋዋጫ ውጥናት ቋንቋ
-  አብ ሞባይልን ታብሎትን ጥራይ ዝርከብ
-  ልዑል መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ነጻ ቀረብ

ታርጂምሊ/Tarjimly ነጻ አስተርጓሚ አፕ ኮይኑ፣ ብፍሉይ ድማ ንስደተኛታትን ሰራሕተኛታት ረድኤትን እዩ ተዳልዩ። ተጠቃሞ ምስ ብዝተወሰነ ቋንቋ ዝዛረብ ሓደ ወለንታዊ አስተርጓሚ ንክረኽቡ ጠለብ ይቐርቡ። ንዋጋታት ዝምልከት እዋናዊ ሓበሬታ፣ ናይ ታርጂምሊ/Tarjimly ዌብሳይት ተመልከት፡ www.tarjim.ly/en። ብድሕሪኡ ተጠቃሞ ናብ ሓደ ብህታዊ መርበብ ምይይጥ ይተሓሓዙ። በዚ መንገዲ ድማ ሰነዳት፣ ጽሑፋዊ መልእኽትታትን ናይ ድምጺ ቅዳሕን ክሰዱ፣ ወይ'ውን ናብ ቪዲዮ ደወል ክኣትዉ ይኽእሉ።

ምስጢራውነት ምዕቓብን ሕግታትን
 ዋላ'ኳ ታርጂምሊ ናይ ነጻ አገልግሎት እንተኾነ፣ ከምኡ'ውን ኩሎም አስተርጓምቲ ወለንታውያን እንተኾኑ፣ አገልግሎቶም ቅኑዕ፣ ብምስጢራውነት ዝዕቓብን ውህሉልን ንክኸውን ይጽዕሩ እዮም። ኩሎም ወለንታውያን ኣባላት ብሕግታትን፣ ምስጢራውነትን ግቡእ መስርሕን ዝሰልጡ እዮም። ንሓደ አስተርጓሚ ዝኾነ ዘይብቐዕ/ድኹም ተመክሮ እንተርእኹልኩ፣ ክትሕብር ይግባእ።



እቲ አሽሬጅ ተጽቡዮ ግዜ ክልተ ደቐቅ እዩ ምስ ሓደ አስተርጓሚ ክትራኽብ ማለት እዩ። እዚ ኮይኑ ግን ውሑዳት አስተርጓምቲ ዘለዉዎ ቋንቋ እንተኾይኑ፣ ዝያዳ ምጽባይ የድሊ ይኽውን።



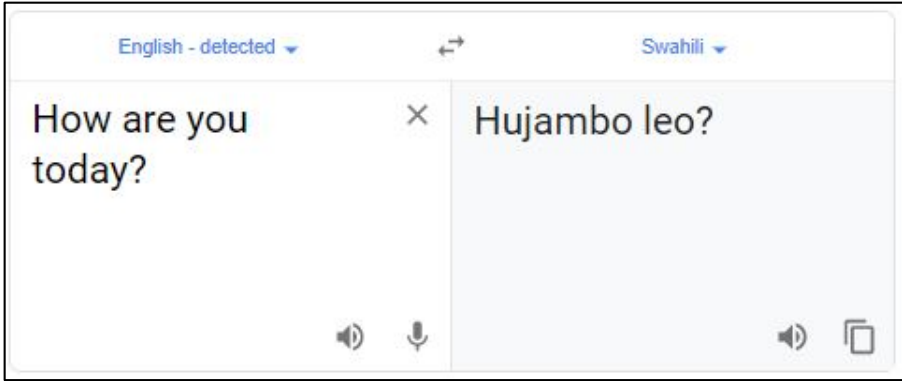
ተጠንቀቕ/ BE SAFE
 ን ብናይ ዘባዊ ናይ ምደባ ኤጀንሲኻ ዘይተቐጽሩ ወለንታውያን አስተርጓምቲ፣ ከም ቁጽሪ ሶሻል ሰኩራቲ ዝሓመሰለ ውልቃዊ መለለዩ ሓበሬታ (PII) ኣይትጎነር (ን PII ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.3)።

2.5 ዲጂታል አፍልጦ | ቋንቋ



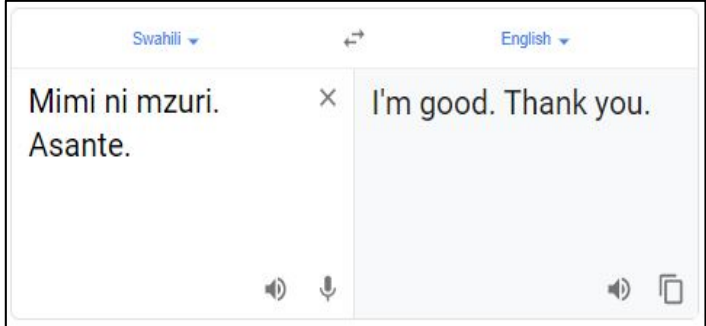
-  ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒዩተርን ዝሰርሕ
-  ማእከላይ መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ነጻ ቀረብ

ጉግል ትራንስሌት/ Google Translate ነጻ ናይ ምትርጓም ኣገልግሎት ኮይኑ፣ ተጠቃሞ **ብልዕሊ 100 ቋንቋታት ንክሰርሑ የኸእል**። ናይ ምትርጓም ኣገልግሎታት ብቅጽብት እዩ ዝውዳእ፣ ስለዚ ድማ ተሓዊኸካ እንተለኻ ኣገደስቲ ቃላትን ሓረጎትን ብቐልጠፍ ንክትፈልጥ ይሕግዝ።



ምትርጓም
ጉግል ትራንስሌት/ Google Translate ታይፕ ዝተገብረ ጽሑፍ ጥራይ ኣይኮነን ዝትርጉም። እንኮላይ ዝተሓትመ/ፕሪንት ዝተገብረ፣ ብኢድ ዝተጻሕፈን ዝተዘርበን ቃል እዩ ዝትርጎም፣ ከምኡ'ውን ገለ ጽሑፋት፣ ዘረባታትን ብዓይኒ ዝተረኣዩ ቃላትን ብምንታይ ቋንቋ ምዃናም ብቐጥታ ክፈልጥ ይኸእል።

ልክዕነት
ጉግል ትራንስሌት/ Google Translate ዋላ'ኳ ስሉፕን ምቹውን እንተኾነ፣ ንሓደ ክኢላ ኣስተርጓሚ ክትክእ ግን ኣይክእልን እዩ። ትርጓም ሓቀኛ ንክኸውን፣ ሓጺርን ንጹርን ቋንቋ/ኣባህላ ተጠቀም። ነቲ ሓቅነት ንክትልክኡ፣ ነቲ መቐላቂ ጽሑፍ/ቋንቋ ናብ'ቲ ዝተተርጎመ ጽሑፍ/ቋንቋ ለውጦ'ሞ ደሓር እቲ ትርጉም ናይ'ቲ ጽሑፍ እንተተቐይሩ ብምርኣይ ኣመዛዝን።



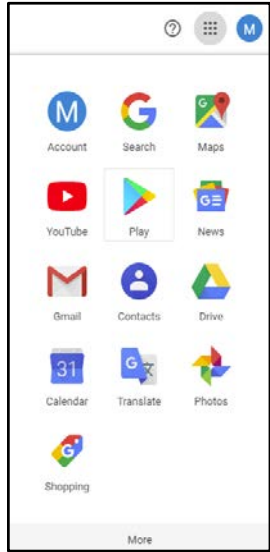

ኣብ ትሕቲ ዓንቐጽ 4 ናይ ሲቪላዊ መሰላት ግብሪ 1964፣ **ኩሎም ፈደራላዊ ምወላ ዝረኽቡ ትካላት ኣስተርጓሚ ንክቅርቡ ብሕጊ ይሕተቱ እዮም**። እዚ ማለት ድማ ኣድላዩ ምስ ዝኸውን ኣስተርጓሚ ወይ ብኣካል ወይ ብቴሌፎን ምድላው ሓላፍነት ናይ ሓኪምካ፣ ኣመሓዳሪ ጉዳይካ ወይ ናይ ውላድካ ቤት-ትምህርቲ እዩ።



ኣብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ/ KEEP IN MIND
ናይ ትርጉም ሓቅነት ኣብ መንጎ ቋንቋታት ብጣዕሚ ይፈላለ እዩ፣ ሙብዛሕቲኡ እዋን ድማ ክልተ ትርጉም ንዘለዎ ክለሊ ኣይክእልን እዩ። እቲ ጽሑፍ ሓጺር እንተኾይኑ፣ እቲ ዝወሃብ ትርጉም ዝያዳ ቅኑዕ ናይ ምዃን ተኸእሎ ኣለዎ።

G Suite

ጉግል ስዊት/Google Suite/G Suite ምስቲ ናትካ ኢመይል አድራሻ ዝተሓሓዙ ናይ አፕስ ጉጅለ የጠቓልል። ጂመይል/Gmail ወይ ጉግል ኢመይል አካውንት ክትከፍት ከለኻ፣ ብቐጥታ ናይ G Suite አካውንት ትኸፍት ኣለኻ ማለት እዩ። ነፍስወከፍ G Suite አፕ ከም ዌብ አፕን ሞባይል አፕን ክርከብ ይከአል። ናብቲ ናትካ ጂመይል አካውንት ብምእታው/login ብምግባር፣ ነቶም ዌብ አፕስ ኣብ ኮምፒተርካ ክትረኽቦም ትኸእል ኢኻ።


Gmail ኣደ ካብ'ቶም ብብዝሒ ኣብ ጥቅሚ ዝወግሉ ናይ ኢመይል ሰርቨራት እዩ። ናትካ ናይ ጂመይል ተጠቓሚ ስምን ፓስዎርድን እንኮላይ እዩ ኣብቲ ናትካ G Suite አካውንት ዝሰርሕ (ንጂመይል/Gmail ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 3.2).

Google Drive ክላውድ መኽዘን/ cloud storage ይህበካ፣ እዚ ድማ ዝኾነ ነገር ኣብ ዝኾነ ኮምፒተር ሰሪሕካ ብነጻ ንክትዕቅቦ ይጠቐመካ። ብመንገዲ እዚ አፕ ክትጥቀመሉ ትኸእል ነገራት ጉግል ዶክስ፣ ስላይድስን ሺትስን/Google Docs, Slides, and Sheets የጠቓልሉ።




ጉግል ካላንደር/Google Calendar ግዜኻ ንከተመሓድሮ ይሕግዘካ። ኣብ ስራሕን መዓልታዊ ሂወትካን ቆጸራታት፣ ኣኼባታትን ኣገደስቲ እዋናት ንክዘከረካ ክትጥቀመሉ ትኸእል።

Google Photos/ጉግል ፎቶስ ዝተወሰኑ ስእልታት ንስራሕ ወይ ድማ ውልቃዊ ጥቕምኻ ኣብ ኢንተርኔት/ኣንላይን ንክትክዝን የኸእለካ።

Google Hangouts/ጉግል ሃንግአውትስ Meet ናይ ድምጽን ቪዲዮን ኣኼባታት ንከተካይድ የኸእለካ። **Google Hangouts Chat/ጉግል ሃንግአውትስ ቻት** ቅጽብታዊ ናይ መልእኽታት ኣገልግሎት ኮይኑ፣ ምስ መሳርሕትኻ፣ ቤተሰብኻን ብጻትኻን የራኽብካ። (ንጉግል ሃንግአውትስ መራኽብን ቻት መግቢሪን/Google Hangouts Meet and Google Hangouts Chat ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 4.4).

3.2 ዲጂታል አፍልጦ | ናይ ስራሕ መደብ



-  ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒተርን ዝሰርሕ
-  ልዑል መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ነጻ ቀረብ

ናይ ኢመይል ኣድራሻ ክህልወካ ኣገዳሲ እዩ። ሓካይም ምስ ተሓከምቲ ንምርካብ፣ ክፍሊ ማሕበራዊ ኣገልግሎታት ምልክታታት ንክዝርግሕ፣ ከምኡውን ዓማዊል ምስ ስራሕተኛታቶም ንክዘራረቡ ኩሎም ኢመይል እዮም ዝጥቀሙ። **ጂመይል/Gmail ሓዲ ካብቶም ብብዝሒ ንጥቀሙም ናይ ኢመይል ሰርቫርስ ኮይኑ፣ ንክትጥቀሙሉ ቀሊል፣ ውሑስን ብነጻን እዩ።**



ኣካውንት ምኽፋት

ኣካውንት ንምኽፋት፣ ኢንተርነት ኣቲኻ ሓዲ መፈተሺ መርበብ ድሕሪ ምኽፋት፣ ነዚ ዝስዕብ ጽሑፍ/ታይፕ ግብሮ፡ [create a Gmail account](#) እቲ ቀዳማይ ዝመጸ መራኽቢ ሊንክ ጽቕጡ። እዚ ብምግባር ድማ ናብ ኢመይል ክትከፍተሉ ዘኽእለካ ዌብሳይት ክወስደካ እዩ። ናይ ኢመይል ኣድራሻኻ ሞያዊ/ግብ-እን ንክትዝክሮን ቅልል ዝበለ ክኸውን ከምዘለዎ ኣይትረስዕ።

ኣብነታዊ ኢመይል

- ✗ T.K.577ghty@gmail.com
- ✓ Tatyana.Kravoskyy@gmail.com

ፓስዎርድ/Passwords

እዚ እቶም ምስጢራዊ ቃላት ወይ ሓረጎች ናብ ናትካ ኢመይል ኣካውንት ንክትኣቱ የድልዩኻ። ብሓፈሻ፣ ናትካ ፓስዎርድ ነዚ እም ዘማልኦ ክኸውን ኣለዎ፣ ሓዲ ዓቢ/ካፒታል ፊደል፣ ሓዲ ንእሽተይ/small ፊደል፣ ናይ ብዝሒ ፊደላት/ምልክታት ገደብ ክበጽሕ ወይ ክሓልፍ፣ ቁጽሪ ክህልዎ ከምኡውን ፍሉይ ምልክት ክህልዎ ኣለዎ። ፓስዎርድኻ ንስኻ ጥራይ ትፈልጦ ግን ከኣ ንክትዝክሮ ዝቀለካ ነገር ክኸውን ኣለዎ።

ኣብነታዊ ፓስዎርድ

- ✗ ፓስዎርድ!
- ✓ Tk187!

ኢመይል መራኽቢ መርበብ ጥራይ ዘይኮነ፣ ሞያዊ መሳርሒ እዩ። ምስ ዓማዊል ንምርካብ፣ ናይ ተመክሮ ደብዳቤ ንምስዳድ፣ ከምኡውን ናብ ስራሕ ንምእታው ንክተመልክት ክትጥቀሙሉ ኢኻ።



ተጠንቀቕ/ BE SAFE
 ናትካ ፓስዎርድ ንዝኾነ ሰብ ክይትነግር! ህዝባዊ ኮምፒተር ትጥቀም እንተኾይንካ፣ ብህታዊ ኣካውንትታትካ ኩሎ ግዜ ኣጲኻ/logoff ገይርካ ኪድ፣ ከምኡ ድማ ናይ ኢመይል ሽግራ/ስካም ተጠንቀቕሉ (ንስካም/scams ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.3)።



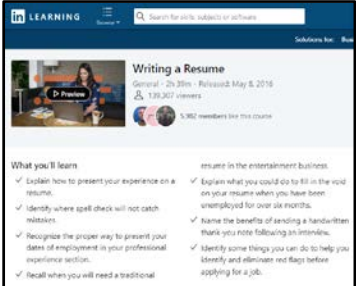
-  ተለዋዋጫ ውጥናት ቋንቋ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒተርን ዝሰርሕ
-  ልዑል መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ዋጋታት ይፈላለ እዩ



ሊንክድኢን/ LinkedIn እቲ ዝዓበየ ናይ ማሕበራዊ ሚዲያ መርበብ እዩ። **ኣካየድቲ ስራሕ ረክለም ናይ ስራሕ ክፍቲ ቦታ ንምዝርጋቕ LinkedIn ስለዝተቀመ፣ ስራሕ ንምርካብን ዝርዝር ክእለትካ ንኸተርእይን የኸእለካ።** ኣብ ሞባይልካ ናይ LinkedIn ኣካውንት ንምክፋት፣ ነቲ ሞባይል ኣፕ ዳውንሎድ ገይርካ፣ ነቶም መስርሓት ተኸተል። ኣብ ኮምፒተር ኣካውንት ንምክፋት ድማ፣ ናብ <https://www.linkedin.com> ከይድካ ነቲ “join now” ዝብል ጽቕጥ።



ዕድገ/Subscriptions

መባእታዊ/Basic LinkedIn ነጻ እዩ፣ ንብዙሓት ድማ እዚ እኹል እዩ። መባእታዊ/Basic LinkedIn ገይርካ ኣንላይን ሞያዊ መንነትካ ከተማዕብል፣ ጽሑፋት ክትጥቕዕ/ፖስት ክትገብር፣ ከምኡውን ስራሕ ክትደልን ንስራሕ ከተመልከትን ትክእል ኢኻ። ናብ LinkedIn Premium ከተመሓይሾ/upgrade ናይ ምግባር ምርጫ ኣለካ። ናይ Premium ብደረጃ ዝውስኽ ናይ ዕድገ/Subscription ውጥን ኣለዎ። ኩሉ ድማ ነናቱ ወርሓዊ ክፍሊት ኣለዎ። Premium ንውሽጣዊ ስርዓት ኢመይል ብዘይ ገደብ ከምትጥቀምን ናይ LinkedIn ትምህርቲ ንኸትረክብን የኸእለካ። LinkedIn Learning ናይ ኣንላይን ትምህርታት ብሰፍትዩር፣ ብቢዝነስ ቴክኖሎጂ፣ ከምኡ ውን ብሞያዊ ክእለት ይህብ። ንዋጋታት ዝምልከት እዋናዊ ሓበሬታ ከምኡውን ነቲ Premium ብነጻ ንክትፍትኖ መታን፣ ናይ LinkedIn ዌብሳይት ተመልከት። <https://premium.linkedin.com>.



-  **ክትገብርም ዘለካ**
ቅነዕ ግሲ፣ ምልክትን ኣቐማምጣ ፊደላትን ተጠቀም።
ንመልእኽታት ቅልጡፍ ምላሽ ሃብ።
ፕሮፊሽናል ስእሊ ተጠቀም።
ኩሉ ሞያዊ ክእለትካ፣ ናይ ስራሕ ተመክሮ ከምኡውን ደረጃ ትምህርቲ ዘረዘርካ ጥቀስ
-  **ትገብርም ዘይብልካ**
ዘይወግዓዊ ወይ ዘይግቡእ ቋንቋ ምጥቃም።
ዘይግቡእ/ልሙድ ስእሊ ወይ ቪድዮ ፖስት ምግባር።

LinkedIn ጽቡቕ መራሽቢ/ናይ ነትዎርኪንግ መርበብ እዩ። **ነትዎርኪንግ/Networking ማለት ሞያዊ ርክባትን ኮማትን ምምዕባል ማለት እዩ።** እዞም ርክባት ዓማዊል/ኣካየድቲ ስራሕ ከማጽኡልካ፣ ብዛዕባ ዕድላት ስራሕ ክነግሩኻ፣ ከምኡውን ክእለትካ ንምድንፋዕ ክሕግዙኻ ይኸእሉ እዮም።



ተጠንቀቕ/ BE SAFE

LinkedIn ውሽጣዊ ኢመይል ብምጥቃም፣ ንኣባላት LinkedIn ውላቃዊን ብህታውን መልእኽታት ይሰድድ እዩ። እዞም ናብ ናይ ኣባላት ኢመይል ሳጽናት/ inboxes ዝለኣኹ ረክለም እዮም። ከፊልካ ትረኽቦም ኣገልግሎታት ድማ እዮም ዝህቡ፣ ከም ኣብነት ናብ LinkedIn Premium ምምሕያሽ/ upgrade ምግባር።

3.4 ዲጂታል አፍልጦ | ናይ ስራስ መደብ



-  ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒዩተርን ዝሰርሕ
-  ልዑል መጠን ዲታ ዝውድእ
-  ነጻ ቀረብ

ሓደ ካብቶም ጸገማት ናይ ስራስ ምርካብ፣ ነቲ ምሳኻ ዝሰማማዕ ስራስ ምርካብ እዩ። ኢንዲድ/ Indeed ሰፊሕ ዲታቤዝ/መርበብ ናይ ክፍቲ ስራስ ቦታታት እዩ። **ኢንዲድ/ Indeed ስራስ ንምድላይን ምርካብን ክትጥቀሙ ትኽእል ኢኻ።**

አካውንት ምኽፋት/ምጅማር

ናትካ ናይ Indeed profile ከም ኣንላይን መርኣዩ ክእለትካ፣ ተመክሮኻን ትምህርትኻን፣ ማለት ከም an online resume ከገልግለካ ይኽእል። ኣካየድቲ ስራስ መታን ክረኽቡኻ፣ ናይ ዝሓለፈ ስራስ ተመክሮኻን ደረጃ ትምህርትኻን ዘርዘርካ ጽሓፎ፣ ከምኡውን እዋናዊ ስራሕካ፣ ቦታኻን ናይ ደሞዝ ምርጫታትኻን ጥቀስ። ንነጻ ናይ Indeed አካውንት ንምርካብ ነዚ ዝሰጠሉ ሊንክ ተኸተል፡ <https://secure.indeed.com/account/register>.

Indeed ብምጥቃም ኣብ ከባቢኻ ዘለዉ ናይ ስራስ ዕድላት ክትፍትሽ ትኽእል። ኣማራጺታትካ ንምጽባብ ዝተወሰነ ሓበሬታ ተጠቐም። ክትጅምር ከለኻ ነቲ ክትሰርሐሉ ትደሊ ከባቢ ምረጽ። ናብኡ ምብጻሕ ዘሸግረካ እንተተኾይኑ፣ ኣብኡ ኣይተመልከት! ስራስ ክትደሊ ከለኻ ምሉእ ግዜ ድኻ ዋላስ ፍርቂ ግዜ ክትሰርሕ፣ ከምኡውን ብቴሌፎን ወይ ካብ ገዛ ክትሰርሕ ድሌት እንተለካ ኣነጽፎ። ሓደ ውልቀሰብ ነቲ ስራስ ብኸመይ ከምዝውከስን ረክለም ከምዝገብረሉን ሕሰብ። **ስራስ ንምርካብ ዝተፈለለዩ ሓረጎች ተጠቐም፡ ክሳብ ዝከኣለካ ብዙሓት ሓረጎች እንተዘይፈቲንካ፣ ገለ ነገር ከምልጠካ/ክሓልፈካ ይኽእል እዩ።**



ተጠንቀቕ/ BE SAFE
ንኣለፍትኻ ቅድሚ ውልቃዊ መለለዩ ሓበሬታ(PII)፣ ከም ኣብነት ቁጽሪ ሕሳብ ባንክኻ፣ ምሃብካ ብኣካል ምርካብም ብሉጽ ሓሳብ እዩ (ንPII ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.3)።



craigslist

-  ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒዩተርን ዝሰርሕ
-  ልዑል መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ነጻ ቀረብ

ክሬይግስሊስት/ Craigslist ሓደ ካብቶም ናይ ኢንተርኔት ገዳይምን ዓባይትን ናይ ዝርዝር ሊስታ ሰርቨር እዩ። ክሬይግስሊስት/ Craigslist **አንላይን ኮማዊ ዕዳጋ ኮይኑ፣ ኣካየድቲ ስራሕ ናይ ስራሕ ዕድላት ዝጥቕዕሉ፣ ውልቀሰባት ንብረቶም ዝሸጥሉን፣ ሞናታት ኣባይቲ ዝካረይ ወይ ዝሸየጥ ዝዛ ዝጥቕዕሉን መርበብ እዩ።** ክሬይግስሊስት/ Craigslist ኣዝዩ ኣድላዩ ምንጪ ሓበሬታ ሞናታት እንተኾነ፣ ነቲ መርበብ ዘመሓድሮ ክኢላ ግን የለን። እዚ ማለት ድማ ናይ ብዕልግና፣ ዘይሕጋዊ ወይ ትርጉም ዘይህቡን ፖስትስ ዘወግድ ወይ ዘልግስ የለን ማለት እዩ።

ውሑስ ኣጠቓቕማ ክሬይግስሊስት/Craigslist

ክሬይግስሊስት/Craigslist ሞናታት ኣጋዚ እንተኾነ፣ ሸጣራ/ምትላል ብኸመይ ከምተወግድ ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ። ቀጺሎም ዘለዉ ኣርባዕተ መንገድታት ኣጠቓቕማ Craigslist ንምድላይ ስራሕ እዮም ብውሑስ መንገዲ ማለት እዩ።

ደጊምካ ምርግጽ

ናይ'ቲ ኩባንያ ሓቅነት/ሕጋውነት ንምርግጽ ጉግል፣ ሊንክድኢን ወይ ኢንዲድ ተጠቐም። ናይ'ቲ ኩባንያ ወይ ስራሕ ዕድል ኣሰር/መዝገብ እንተዘየለ፣ ስካም/ሸጣራ ክኸውን ይኸእል። (ንIndeed ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 3.4).

ስካም/ሸጣራ ምፍታሽ

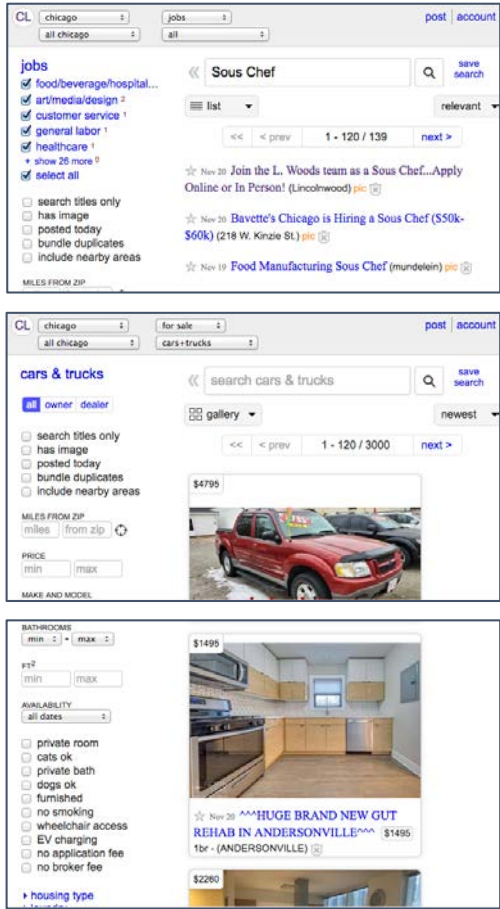
ብዙሕ ናይ ፊደላት ወይ ስዋሰዉ ጌጋታት ዘለዎ፣ ከምኡ'ውን ሓቂ ዘይመስል ብዙሕ ደምዝ ዝኸፍሉ ዝብል ናይ ስራሕ ረክለም ኣወግድ (ንደምዝ ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 3.6)።

መሰላትካ ፍለጥ

ቅድሚ ምቁጻር ንኣመልከቲ ጽዑቕ ስራሕ ዘሰርሑ ናይ ስራሕ ዕድላት ኣወግድ፣ ነጻ ጉልበት ናይ ምርካብ መንገዲ ክኸውን ይኸእል እዩ።

ውልቃዊ መለለዪ ሓበሬታኻ (PII) ኣይትሃብ

ቅድሚ ቃለ-መጠየቕ ምግባርካ ወይ ምቕጻር፣ ከም ቁጽሪ ሶሻል ስኩራቲን ካልእ PII ዝሓቱ ኩባንያታት ኣወግድ።



ተጠንቀቕ/ BE SAFE

ክሬይግስሊስት/Craigslist ገለ ገለ ኣቕሓ ከም መኪናን ፈርኒቸርን ንምግዛእ ወይ ክራይ ቦታ ንምርካብ ኣዝዩ ብሉጽ መንገዲ እዩ። ግን ከኣ ክትጥንቐቕ ኣለካ። ንሓደ ነገር ቅድም ከይረኣኹኹ ክትገዝእ ወይ ድማ ክራይ ዝኣትዎ ክትካረዮ የብልካን!

3.6 ዲጂታል አፍልጦ | ናይ ስራሕ መደብ



- ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
- አብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒዩተርን ዝሰርሕ
- ማእከላይ መጠን ዳታ ዝውድእ
- ነጻ ቀረብ

ስራሕ ምድላይ ብጣዕሚ አሸጋሪ ክኸውን ይኸእል እዩ! ብዙሓት ኣካየድቲ ስራሕ ክፉት ናይ ስራሕ ቦታ ረክሎም ክገብሩ ከለዉ ደሞዝ ኣይጥቑቡን እዮም፤ ስለዚ ድማ ግዜኻ ከይወፈኻ እቲ ስራሕ ከመይ ምዃኑ ክትፈልጥ ኣይትከላልን። **Glassdoor/ግላስዶር ንስራሕተኛታት ናይ ደሞዝምን ሓለፍቶምን ጸብጻብ ብምስጢር ክህቡ ዘኸእሎም መርብብ እዩ።** እዚ ድማ ኣብ'ም ኩባንያታት ንምስራሕ ዝሓቱ ዘለዉ ደለይቲ ስራሕ ሓጋዚ እዩ።

"Uber is not meant to be a full time gig"
 Former Employee - Rideshare Driver
 Recommends Positive Outlook
 I worked at Uber full-time for more than a year
Pros
 You get to meet new people which then gives you the opportunity to network with others.
Cons
 I feel that there's no security because you could have a really good day or a pretty bad one.
 Continue reading

ኣገነዛዝባ ገምጋምን ደሞዝን

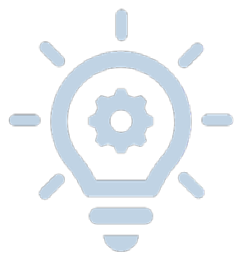
ናይ ግላስዶር ገምጋም፣ ደሞዝን ካሕሳን ጸብጻባት ከተንብብ ከለኻ፣ እቶም ርእይቶታት ኣብ ናይ'ቲ ስራሕተኛ ጠባይ ከምዝምርኮሱ፣ ከምኡ'ውን ነቲ ሓቀኛ ዓይነት ስራሕ ዘየንጸባርቑ ከሆኑ ከምዝኸእሉ ኣብ ግምት ከተእትው ኣለካ። ናይ ብዙሓት ርእይቶታት ኣንቢብካ ዝደጋገም ሓሳብ እንተሎ ክትርእይ ፈትን። እቶም ርእይቶታት ኩሎም ብዛዕባ ውሑድ ናይ ዕረፍቲ ፍቓድ ክፍሊት ኣለዎ ዝብሉ እንተኾይኖም፣ እዚ ሓቂ ናይ ምዃን ልዑል ተኸእሎ ኣሎ። በቲ ሓደ ወገን፣ ሓደ ርእይቶ ጥራይ ከምኡ ዝብል ኮይኑ፣ ሓቂ ከይከውን ይኸእል እዩ።

Uber Overview
 Website: www.uber.com | Headquarters: San Francisco, CA
 Size: 10000+ employees | Founded: 2009
 Type: Company - Public (UBER) | Industry: Computer Hardware & Software
 Revenue: Unknown / Non-Applicable
 Mission: We ignite opportunity by setting the world in motion.

Uber Locations
 Alexandria, VA (2.0) | Amsterdam (Netherlands) (4.3) | Ashburn, VA (3.0) | Atlanta, GA (3.4)

ግላስዶር እንኮላይ ንቃለ-መጠየቕ መዳለዊ ክትጥቀሙ ትኸእል ኢኻ። ቃለ-መጠየቕ እንተለካ፣ ግላስዶር ገይርካ ናይ'ቲ ኩባንያ ፕሮፋይል ርኽቦ። ካብኡ ንድሓር፣ ናብ'ቲ ናይ ቃለ-መጠየቕ ታብ/ interview tab ብምኻድ፣ ካልኣት ኣመልከቲ ስራሕ ብዛዕባ ኣብ ቃለ-መጠየቕ ዝተሓተቱም እንታይ ከምዝጸሓፉ ተመልከት። ነዚ ሓበሬታ ንምርካብ፣ ቅድም ሓደ ፕሮፋይል ብነጻ ክትፈጥር/ክትከፍት ኣለካ።

ብተወሳኺ ግላስዶር ናይ ክፉት ስራሕ ቦታ መለጠፊ ሰሌዳ ኣብ ዌብሳይቲ ኣለዎ። ሓዳ ኣካውንት ክትከፍት ከለኻ፣ መታን ንኸተመልከት ክቀለልካ ነቲ ናትካ ናይ ስራሕ ተመክሮ ዝሓዘ ሰነድ/ resume ጽዕኖ/ upload ግብሮ። ግላስዶር ብቐጥታ ነዚ ሰነድ/resume ምስዝምልከቶ ከተሓሕዞ እዩ፣ ምስኡ ግን ናይ መመልከቻ ደብዳቤ ምትሕሓዝ ከይትርስእ።



ኣብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ/ KEEP IN MIND

ናይ ግላስዶር ገምጋም 100% ምስጢር ኣይኮነን። ክፋል ናይ ዲጂታል ኣሰርካ እዩ ዝኸውን (ንዲጂታል ኣሰር ዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.5)። ኣዝዩ ውልቃዊ ዝኾነ ሓበሬታ ኣብ ኢንተርኔት ብምጥቓዕ፣ ናይ ሓደ ሓላፊ ስም ከይተበላሸው ተጠንቐቅ!



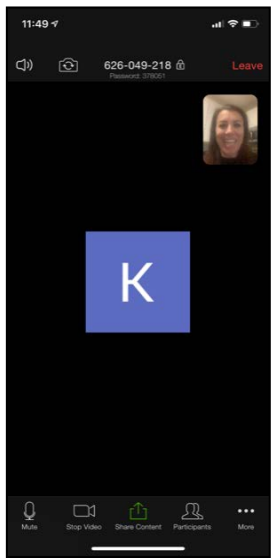
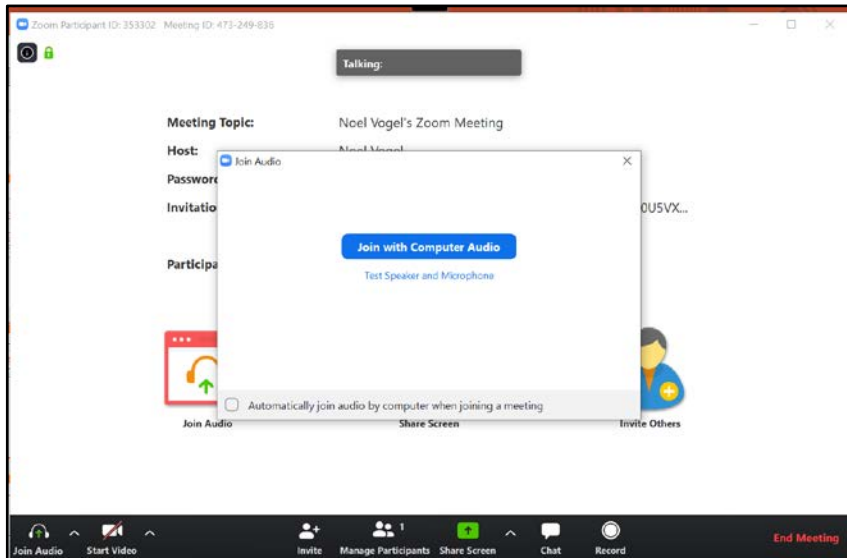
3.7 ዲጂታል አፍልጦ | ናይ ስራሕ መደብ



-  ተለዋዋጫ ውጥናት ቋንቋ
-  አብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒተርን ዝሰርሕ
-  ልዑል መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ዋጋታት ይፈላለ እዩ

አብ እዋን ምድላይ ስራሕ፣ አካዮድቲ ስራሕ ብቪዲዮ ቃለ-መጠየቕ ንክትገብር ከተቱኻ ይኸእሉ እዮም። Zoom ካብ'ቶም ዓማዊል ዝጥቀሙሎም ብዙሓት ቪዲዮ መራኸቢ ኣገልግሎታት ሓደ እዩ። አብ ገለ እዋናት እቲ መመልከቻኻ አብ ምርምር እንተሎን፣ አብ'ቲ ኩባንያ ብአካል ምርካብ መሰናኸል ዝፈጥር እንተኾይኑን፣ መብዛሕቲኡ ግዜ ቃለ-መጠየቕ ብቪዲዮ ንኸካየድ ጠለብ ይቐርብ።

አጀማምራ
 አብ ናይ ቪዲዮ ደወል ክትጽገብር እንተደሊኻ፣ ቅድም ዕድመ ክመጸካ አለዎ። አብ'ዚ ዕድመ፣ ብዛዕባ እቲ ክትጥቀመሉ ዘለካ መርቡብ ዝምልከት ሓበሬታ ክትረከብ ኢኻ። ቅድሚ እቲ ቃለ-መጠየቕ፣ ነቲ መርቡብ ካብ አፕሊኬሽን ዳውንሎድ ገይርካ ፈትኖ።



ንናይ ቪዲዮ ቃለ-መጠየቕ ክትዳለው ከለኻ፣ ልክዕ ከም ብአካል ትገብር ዘለኻ ተዳለውሉ። እዚ ማለት ድማ አከዳድናኻ ካብ ርእሰኻ ክሳብ ጽፍራ-እግርኻ ጽቡቕ ክኸውን ኣለዎ ማለት እዩ። ቅድሚ እቲ ቪዲዮ ቃለ-መጠየቕ ምጅማሩ፣ ጽምዖ ዘለዎ ቦታ ምረጽ፣ ንስድራቤትካን መናብርትኻን ድማ ኣገዳሲ ኣኼባ ከምዘለካ ኣፍልጦም። **ናብ'ቲ መርቡብ ኣቀዲምካ ኣቲኻ ጽናሕ፣ ዘለካ ዋይፋይ ጽቡቕ ምዃኑ ኣረጋግጽ፣ ከምኡ'ውን ዝኾነ ቴክኒካዊ ጸገማት ንክትፈትሕ ዘኸእለካ እኹል ግዜ ከምዘለካ ኣረጋግጽ።** ኣጠቓቕማ ናይ'ቲ ኣፕ ኣቀዲምካ መሊኸካዮ ምጽናሕ እዩ እቲ ዝበለጸ ሓሳብ። ኣጠቓቕማ ናይ'ቲ ኣፕ ኣቀዲምካ ንክትመልኮ፣ ነቲ ሶፍትዌር ምስ ኣመሓዳሪ ጉዳይካ፣ ገባሪ ሰናይ ወይ ብጻይ ኮይንካ ልምምድ ግበረሉ። ከም ተወሳኺ መወከሲ [ናይ HIAS' Virtual Communications Guide/ቨርቲካል መራኸቢ መምርሒታት](#) ብኸመይ ንዙም ኣኼባ ትዳለው።







ተጠንቀቕ/ BE SAFE

ዙም ብነጻን ትኸፍለሉን ኣገልግሎታት ኣለዎ። ዙም ብነጻ ክትጥቀም ከለኻ፣ ናይ ሳይበር ገበነኛታት ነቲ ኣኼባ ሃኪ ክገብሩን ዘይግቡእ ትሕዝቶ ዘለዎ ነገር ድማ ስትሪም/ብቐጥታ ከመሓላልፉ ይኸእሉ እዮም። ሃኪ ንክይገብሩኻ ክትወስዶም ትኸእል ስጉምታት፣ ናይ ኣኼባ ፓስዎርድ ምጥቃም፣ ናይ ኣኼባታት መራኸቢ ሊንክ ኣብ ህዝባዊ ዌብሳይትስ ወይ ማሕበራዊ ሚዲያ ፖስት ዘይምግባር።

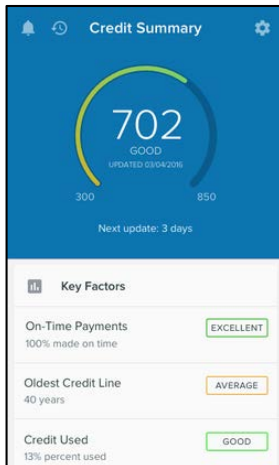




-  ብቋንቋታት ስፓሪሽን ኢንግሊዘኛን ዝተዳለወ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሊትን ኮምፒተርን ዝሰርሕ
-  ልዑል መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ነጻ ቀረብ

Capital One CreditWise ከረዲት/ሕሳብ መቆጻጸሪ ኣገልግሎት ኮይኑ፣ ንተጠቃሞ ሰሙናዊ ናይ ሕሳብ ጸብጻብ ይህቦም። ከረዲትቶይዝ/ CreditWise ብነጻ ክትጥቀሙሉ ትኽእል ኢኻ፣ ኣብ ካፒታል ዋን/ Capital One ባንክ ኣካውንት/ሕሳብ ወይ ናይ ከረዲት መስመር ዋላ እንተዘይብልካ፣ ከረዲትቶይዝ/ CreditWise ብነጻ ክትጥቀሙሉ ትኽእል ኢኻ።

መጠን ከረዲት/Credit Score
እዚ ቁጽሪ'ዚ ሓፊሻዊ ገምጋም ናይ ፊናንሲያዊ ተአማኝነትካ እዩ። መጠን ከረዲት/ Credit Score ልዑል እንተኾይኑ፣ ዝተለቃሕካዮ ገንዘብ ከምትመልስ ልዑል ተአማኝነት ይህልወካ። ገዛ ንምግዛእ፣ ኣፓርትማ ንምክራይ፣ መኪና ንምግዛእ ዋላ'ውን ስራሕ ንምርካብ፣ ጽቡቕ ከረዲት ክህልወካ ኣድላዩ እዩ።



ጽቡቕ መጠን ከረዲት
ኣሸፊጅ/ማእከላይ መጠን ከረዲት ኣብ መንጎ 600 ን 750 ን እዩ። ልዕሊ 700 ዝኾነ መጠን ከረዲት ከም ጽቡቕ፣ ልዕሊ 800 ድማ ኩብ ብጣዕሚ ጽቡቕ እዩ ዝሕሰብ።

ሕማቕ መጠን ከረዲት
ትሕቲ 600 መጠን ከረዲት ዘለዎ ውልቀሰብ ካብ ባንክ ናይ ከረዲት መስመር፣ ልቓሕ ወይ ሞርጌጅ ከውጽእ ከሎ ዕንቅፋት ከጋጥሞ ይኽእል።

ከረዲትቶይዝ/ CreditWise ገለ ገለ ሓገዝቲ መሳርሒታት ይቕርብ። **ኣብቲ መጠን ከረዲትካ ገፊሕ ለውጥ እንተጋጢሙ፣ CreditWise ይሕብረካ እዩ፣ እዚ ድማ ናይ ከረዲት ቅጥፈትን ስርቂ መንነትን ንምውጋድ ይጠቅም** (ንስካም/scams ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.3)። ብዙሕ ናይ ከረዲት መስመር እንተለካ፣ ዘለካ መጠን ሕሳብን ዕዳን ክንደይ ምዃኑ ንምክትታል ከረዲትቶይዝ/CreditWise ይሕግዘካ። ፊናንሲያዊ ውሳኔታት ኣብ ከረዲትካ ዘለዎም ጽልዎ ንምግግምጋም እውን ይሕግዘካ።

ከረዲት/Credit
ናይ ፊናንሲያዊ አፍልጦ ስልጠና ድሕሪ ምውሳድ፣ ጽቡቕ ከረዲት መታን ክህልወካ ሓደ ከረዲት ካርድ ክፈት (ንፊናንሲያዊ አፍልጦ ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 4.2)። ናይ ከረዲት ገደብ/ credit limit ኣብ ዝኾነ ግዜ ክትልቅሆ ትኽእል ዝበዝሐ መጠን ገንዘብ ማለት እዩ። ንኩሉ ብከረዲት ካርድኻ ዝግበር ዕድገ፣ ዝተወሰነ ወርሓዊ ክፍሊታት ብምግባር ክትመልስ ኣለካ። ግን ከኣ፣ ኣብ ነፍስወከፍ ወርሒ ትዕውዶ ገንዘብ ኩሉ ክትከፍሎ እንተክኢላካ፣ ወለድ ምኽፋል ኣየድልዎካን እዩ።





ወለድ
ወለድ/ Interest ማለት ገንዘብ ንምልቓሕ ትኽፍሎ ክፍሊት እዩ። እቲ ትእወዶ መጠን ገንዘብ ከም ምኡታዊት ናይ'ቲ ዝተለቃሕካዮ ገንዘብ እዩ ዝቁጻር። ኩሉ ዕዳ ምስ ወለዱ ክኸፈል/ክምለስ ኣለዎ። ኣብ ምኽፋል ዝያዳ እንተደንጉኻ፣ ትእወዶ ገንዘብ ዝያዳ ክኸውን እዩ።




ተጠንቀቕ/ BE SAFE
ናይ Capital One ከረዲትቶይዝ/CreditWise ንምርካብ፣ ናትካ ቁጽሪ ሶሻል ስኩሪቲ ክትህብ ግድን እዩ። ነዚ ምግባር ኣብ'ዚ ጉዳይ እዚ ውሑስን ኣድላዩን ዋላ'ኳ እንተኾነ፣ ከምዚ ዓይነት ሓበሬታ ንዝሓትት ዝኾነ ኣፕ፣ ፕሮግራም ወይ ኩባንያ ተጠንቂቃ ተመራመረሉ።

4.1 ዲጂታል አፍልጦ | ትምህርቲ



-  ተለዋዋጫ ውጥናት ቋንቋ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒዩተርን ዝሰርሕ
-  ማእከላይ መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ዋጋታት ይፈላለ እዩ

ዓለማዊ ኣገልግሎታት ትምህርቲ(WES) ኣብ ኣመሪካ ተምሃሮን ሰራሕተኛታትን ናብ ስራሕ ወይ ትምህርቲ ቅድሚ ምእታዎም፣ ብቕዓት ሰነዳቶም ብትሑት ዋጋ ይምርምር። **መብዛሕቲአም ኣብ ደገ፣ ማለት ካብ ኣመሪካ ወጻኢ ዝተወሃቡ ዲግሪታትን ሰርቲፊኬትን ብ ኣብ ኣመሪካ ዘለዉ ትካላት ትምህርቲ ቀጥታዊ ተቐባልነት የብሎምን።** ሰደናትካ ከተመርምርን ብቕዓቱ ከተረጋግጽን የድልየካ።



A document-by-document report is typically required for freshman admission to universities, employment, and immigration.

CREDENTIAL EVALUATION AND AUTHENTICATION REPORT

Name: SAMPLE, Sample Date: September 29, 2017
 Date of Birth: Month 01, 1993 Ref #: Page: 1 of 1

U.S. EQUIVALENCY SUMMARY

Bachelor's degree from a regionally accredited institution

CREDENTIAL ANALYSIS

This report highlights the U.S. equivalency of your credential.

1. Name On Credential: Sample Sample
 Credential Authentication: Official transcripts were sent directly by the institution
 Country: India
 Credential: Bachelor of Technology
 Year: 2015
 Awarded by: Anna University
 Status: Accredited Institution
 Admission requirements: High school graduation
 Length of program: Four years
 Major/Specialization: Chemical Engineering
 U.S. Equivalency: Bachelor's degree

This report identifies and describes each credential, including: name of the credential, requirements for entry and program length, and the equivalent in terms of U.S. education.

INSTRUCTIONS FOR USING THIS REPORT: An explanation of the terms used in this report can be found on the reverse side. This report is valid only when printed on watermarked paper and sealed with an official WES stamp on each page.

ዝኸፈለሉ ኣገልግሎት

ትኽፍሎ ዋጋ ኣብ'ቲ ዝጥሉበ ዘሎ ኣገልግሎት ይምርኮስ። ነቶም ሰነዳት ብብሓደ ምምርምር ኣብ ኣመሪካ ተቐባልነት ዘለዎ ሰነድ ማለት እዩ። ናብ ኮሌጃት ከተመልከት ከለኻን ክትሰደድ ከለኻን መታን ነብስወከፍ ሰነድ ክትርጎምን ብቕዓቱ ክረጋገጽን፣ እዚ መጠነኛ ዋጋ ዘለዎ ኣማራጺ የዋጸካ።

ዝወሰድካዮን ኮርስ ብብሓደ ምምርምር ኣዝዩ ጽዑቕ እዩ። ዝህቦ ኣገልግሎት ድማ ናትካ ነጥቢ(GPA) ምትርጓምን ናብ ናይ ኣመሪካን ስርዓት ምልዋጥን እዩ። ዲግሪ እንተለካ እዚ ዝሓሸ ኣማራጺ እዩ። ንዋጋታት ዝምልከት እዋናዊ ሓበሬታ፣ ናይ WES ዌብሳይት ተመልከት፡ www.wes.org።

ነጻ ኣገልግሎት

WES ሓገዝቲ መሳርሒታት እዩ ዘለዎ። ናይ GPA ሕሳብን ዘይወግዓዊ ጸብጻብ ዲግሪን ብነጻ ክትረከብ ትኽእል ኢኻ። ብተወሳኺ ንትምህርትኻ ዝኸፍለልካ ስኮላርሺፕ ንምድላይ'ውን ትኽእል።



ኣብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ/ KEEP IN MIND

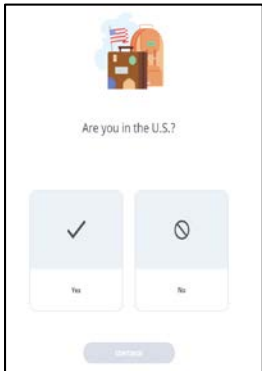
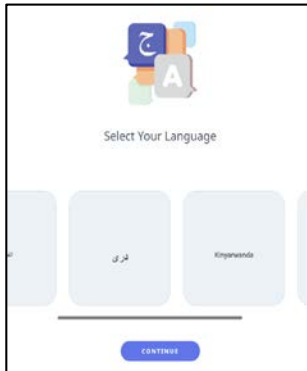
ኣብ ኣመሪካ፣ ካብ ኩለን ትካላት ትምህርቲ ዝተወሃበ ሰርቲፊኬት ወይ ዲግሪ ተቐባልነት ኣይረከብን። ቅድሚ ነዚ መስርሕ ምጅማርካ፣ ዲግሪኻ ካብ ተቐባልነት ዘለዎ ዩኒቨርቲ ከምዝኸነ ንምርግጽ ናይ WES' ናይ ሰነዳት ረጅሒታት መርበብ ተጠቀም። ብቕዓት ሰነድ ቅድሚ ምርግጽ፣ WES ኩሉ ሰርቲፊኬት ብፍሉጥ ክኢላ ናብ ኢንግሊዘኛ ክትርጎሙ ይጠልብ። ብተወሳኺ ድማ፣ ኣካዳሚያዊ ትራንስክሪፕት ኣብ ውሽጢ ቡቲ ዩኒቨርሲቲ ዝተፈረመሉ ዕሹግ ፖስታ ናብ WES ክሰደዱ ኣለዎም። ኩለን ዘድልዩ ስጉምታት ክትፍጽም እንተዘይክኢልካ፣ ንዝኸነ ኣገልግሎት ኣይትኸፈል።

4.2 ዲጂታል አፍልጦ | ትምህርቲ



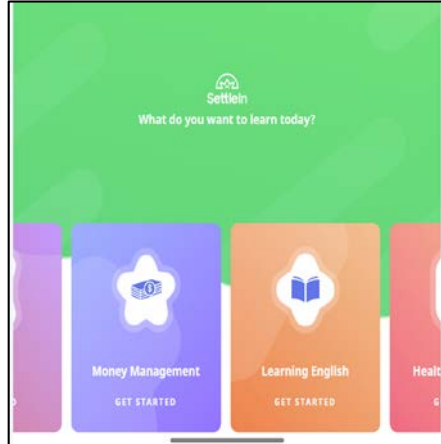
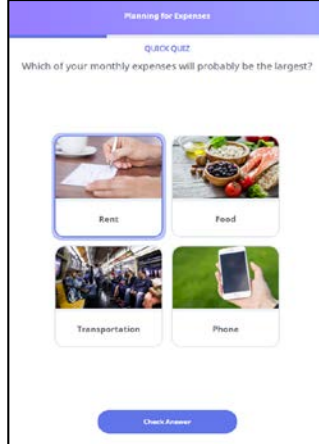
-  ተለዋዋጫ ውጥናት ቋንቋ
-  አብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒተርን ዝሰርሕ
-  ማእከላይ መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ነጻ ቀረብ

አብ ሓድሽ ሃገር መታን ከትወሃሃድ፣ ግቡእ አፍልጦ፣ ሞያን ጠባይን ከህልወካ አለዎ። **ሴትልኢን/SettleIn መምርሒታት ናይ ሂወትን ባህልን አብ አመሪካ ዝህብ መርበብ እዩ።**



አካውንት ምኽፋት/ምጅማር
 ሴትልኢን/SettleIn ከም ሞባይል አፕ እዩ ተዳልዩ። ከም ተወሳኺ እውን ዌብ አፕ አለዎ። <https://desktop.settlein.app/>. ሓንሳብ ምስአተኻ/login ምስገበርካ፣ ብምንታይ ቋንቋ ከትመሃር ከምትደሊ ምረጽ፣ አብ አመሪካ ከምትቐመጥ ዘለኻ አመልከት፣ ብድሕሪኡ ፎርሳ ጀምር! ብምንታይ ቋንቋታት ከምዝርከብ እዋናዊ ሓበሬታ ንምርካብ፣ ነቲ ዌብ አፕ ተወከስ።

- ንባህላዊ ምውህሃድ ዝምልከቱ ኣርእስቲታት**
- ናይ ምደባ መሰረታዊ ጉዳያት
 - ናትካ ናይ ምደባ ዓሚል/ኤጀንሲ
 - መንበሪ ዝዛ
 - አመሓድራ ገንዘብ
 - ቋንቋ ኢንግሊዘኛ ምምሃር
 - ጥዕናን ጽሬትን
 - ትምህርቲ
 - መጓዕዝያ
 - ኮማዊ ኣገልግሎታት



አብ ኩሉ ኣገዳሲ መዳይ ናይ ምደባኻ እኹል ፍልጠት ከምዘለካ ንምርግጋጽ፣ ድሕሪ ነብስወከፍ መደብ ትምህርቲ ፈተና ከህልወካ እዩ። **ሴትልኢን/SettleIn ንባህላዊ ምውህሃድ ኣዝዩ ጠቓሚ ምንጫ እዩ፣ እዚ ዋላ እንተኾነ ግን ነቲ ብቐጥታ ካብ ኣባላት ዘባዊ ምደባ ኤጀንሲ ዝወሃብ መምርሒ ከትክኦ ኣይግባእን።** አብ ከፍሊ ሕቶታት ከትሓትትን ብዛዕባ ኣብ ከባቢኻ ዝለዓሉ ጉዳያት ድማ ከትፈልጥን ትኽእል ኢኻ።



አብ ግምት ከኣቱ ዘለዎ/ KEEP IN MIND

ናይ ሴትልኢን/SettleIn አፕ ሓደ መደብ ትምህርቲ ዳውንሎድ ከትገብር ከለኻ ጥራይ እዩ ዳታ ዝጥቀም። ናይ ዳታ ዕዳ ንምውጋድ፣ ዋይፋይ ምስረኽብካ ጥራይ ዳውንሎድ ግበር (*ንኣጠቓቕማ ዳታ ምክትታል ዝምልከት ዝዩዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.2*)።

4.3 ዲጂታል አፍልጦ | ትምህርቲ



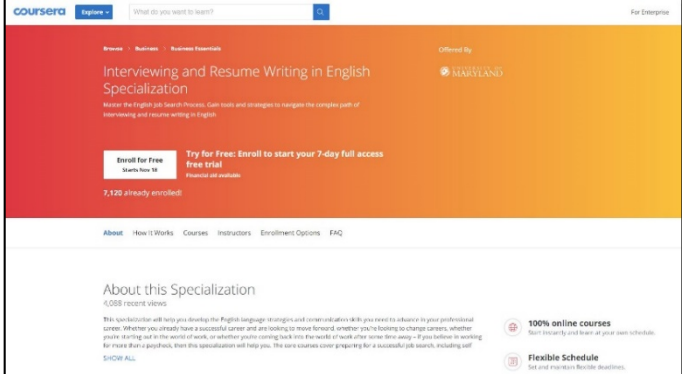
-  ተለዋዋጢ ውጥናት ቋንቋ
-  አብ ሞባይል፣ ታብሌትን ኮምፒዩተርን ዝሰርሕ
-  ማእከላይ መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ዋጋታት ይፈላለ እዩ

ኮርሴራ/ Coursera እቲ ቀንዲ መርበብ ናይ ኣንላይን ትምህርቲ እዩ። ትምህርቲ ብመንገዲ ኣቐዲሞም ዝተቐድሑ ቪዲዮታት እዩ ዝወሃብ፣ ከም መሰይታ ድማ ኣንላይን ዝንበብ፣ ዕዮታትን ፈተናታትን ይወሃቡ እዮም። **Coursera ልዕሊ 2,500 ዓይነታት ትምህርቲ/courses ይህብ፣ ሙብዛሕቲአም ድማ ብነጻ እዮም ዝወሃቡ።** ንተምሃሮ ኣገደስቲ ሞያዊ ክእለት ንከማዕብሉ ዝሕግዙ ዓይነታት ትምህርቲ/courses እንኮላይ ኣለዎ።



ዝኸፈለሎም ዓይነታት ትምህርቲ/Courses
 ናይ ኮርሴራ/ Coursera ተጠቓሞ ኣብ ስፔሻላይዜሽን፣ ኣብ ውሽጠም ብዙሓት ዓይነታት ትምህርቲ ዘለዎም ናይ ሰርቲፊኬት ፕሮግራማት ከምዝገቡ ይኸእሉ እዮም። እዞም ፕሮግራማት ካብ ሰለስተ ሰሙን ክሳብ ሰለስተ ኣዋርሕ ክውድኡ ይኸእሉ፣ ክፍሊት ድማ ወይ ኩሉ ብሓንሳብ ወይ ድማ ብብኮርስ ክኸውን ይኸእል። ብተወሳኺ ድማ ኣብ መፈጸምትአም ሓደ ብውልቅሓ ዝሰራሕ ፕሮጀክት ኣለዎም። ተወሳኺ ድማ፣ ተጠቓሞ ድሕሪ ምዝገባ እንተደኣ ተቐባልነት ረኺቦም፣ ናብ ብኮርሴራን መሻርኽቱን ዝወሃቡ ናይ ባቕላር ወይ ማስተር ዲግሪታት ክመሓየሹ/upgrade ክገቡሩ ይኸእሉ እዮም።

ኮርሴራ ንስደተኛታት/Coursera for Refugees ኣብ 2016 እዩ ተጀመሩ። **ስደተኛ እንተኾይንካ፣ ንዝኾነ ዓይነት ትምህርቲ ናይ ፋይናንስያዊ ደገፍ ክግበረልካ ጠለብ ከተቐርብ ትኸእል ኢኻ።** እዚ መስርሕ ክሳብ 15 መዓልታት ክወስድ ይኸእል። ዝርዝር ዝወሃቡ ዓይነታት ትምህርቲ ንምርኣይ ናይ ኮርሴራ ዌብሳይት ተወከስ፡ www.coursera.org/refugees/for-refugee.learners.



ነጻ ትምህርቲ
 ናይ ኮርሴራ ተጠቓሞ ዝርዝር ዓይነታት ትምህርቲ ብነጻ ክርእይዎ ይኸእሉ እዮም። ዝበዝሑ ትምህርታት ብቋንቋ ኢንግሊዘኛ ዋላኳ እንተኾኑ፣ ገለ ገለ ግን ብቋንቋ ስፓኒሽ፣ ፈረንሳይን ዓረብን ዝተዳለዉ እዮም። ኮርሴራ ቅልል ዝበሉ ሞያዊ ክእለታት፣ ከም በዓል ኣገባብራ ቃለ-መጠየቕን ኣጸሓሕፋ resumeን፣ ከምኡ ድማ ክብድ ዝበሉ ሞያዊ ክእለታት፣ ከም በዓል ኣጠቓቕማ ናይ Web 2.0 መርበባት(ከም G Suite)፣ ይምህር እዩ (*% Suite ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 3.1*)።







አብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ/ KEEP IN MIND
 ኮርሴራ ኣገደስቲ ሞያታት ዝምህር ዋላኳ ይኹን፣ ናይ ኮርሴራ ሰርቲፊኬታት ድማ ንኣካዮድቲ ስራሕ ከም መለኮዒ ፍልጠትካ ከተርእዮምውን ዋላኳ የኸእለካ፣ እዞም ብኮርሴራ ዝወሃቡ ትምህርታት ብዓይኒ ወግዓዊ ትካላት ትምህርቲ ብዙሕ ተቐባልነት ዘይብሎም ክኾኑ ይኸእሉ።



4.4 ዲጂታል አፍልጦ | ትምህርት

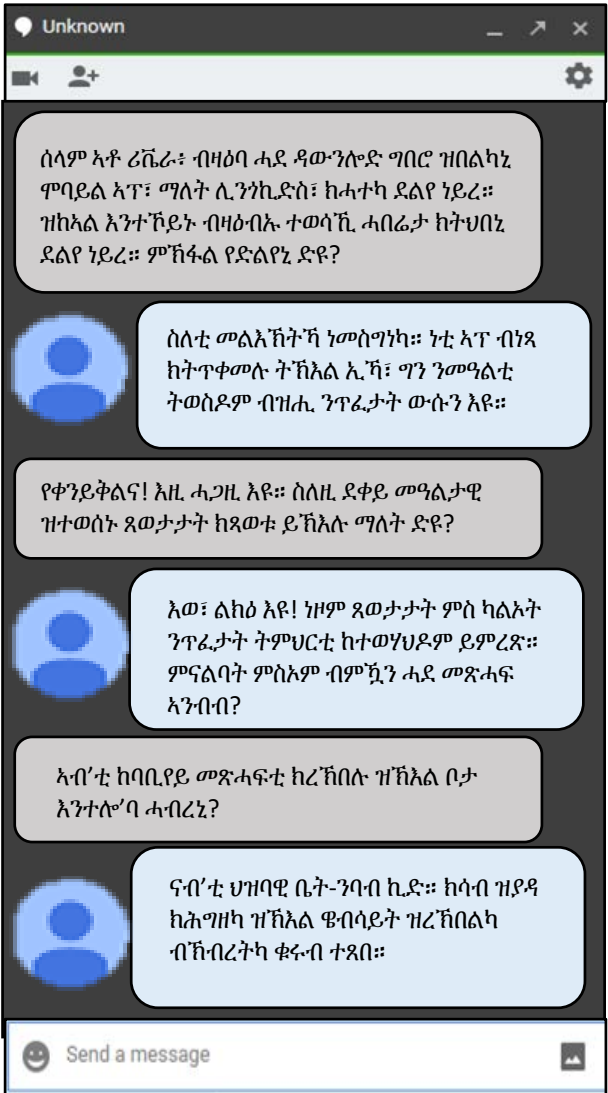


-  ብቋንቋታት ስፓኒሽን ኢንግሊዘኛን ዝተዳለወ
-  ኣብ ሞባይል፣ ታብሊትን ኮምፒተርን ዝሰርሕ
-  ልዑል መጠን ዳታ ዝውድእ
-  ነጻ ቀረብ

Google Hangouts/ጉግል ሃንግኡውትስ ብጉግል ዝተዳለወ ናይ ኣንላይን መራኸቢ መርብብ እዩ። ኣብ ውሽጡ ድማ ክልተ ኣፕስ ኣለዉ፡ Google Hangouts Meetን Google Hangouts Chatን። **Google Hangouts ብመንገዲ ናይ ጉጅለ ቻትን ደወልን ምስ መሳርሕታትኻ፣ ስድራኻን ብጻትካን ክትራኽብ ትኽእል።**

Google Hangouts Meet
እዚ ኣገልግሎት ንክሳብ 10 ተሳተፍቲ ዘካትት ናይ ቪዲዮ ኣጅባ ንምክያድ የኽእለካ። ተሳተፍቲ ብመንገዲ መደወሊ ቁጽሪ ቴሌፎን ወይ ድማ ብመንገዲ እቲ ኣፕ ክጽንበሩ ይኽእሉ። እዚ ኣፕ ነቲ ደወል/ኣጅባ ዘበጋገሶ ሰብ ኣብ ስክሪኑ ዘሎ ነገር ንካልኣት ከካፍሎም/ከርእዮም የኽእል።

Google Hangouts Chat
እዚ ኣገልግሎት ንክሳብ 150 ተሳተፍቲ ዘካትት ናይ ጉጅለ መልእኽቲ ንምሰዳድ የኽእለካ። እዞም መልእኽታት ብመንገዲ ዌብ ወይ ድማ ብመንገዲ ሞባይል ኣፕ ክትራኽቡም ትኽእል። ኩሎም ተሳተፍቲ ብመንገዲ እዚ መርብብ ስእልታት፣ መራኸቢ ሊንክን ሰነዳት ክልእኹ ይኽእሉ፣ እዚ ድማ ኣገዳሲ ሓበሬታ ብቅልጡፍ ንምልውዋጥ የኽእል።



ኣብ ግምት ክኣቱ ዘለዎ/ KEEP IN MIND

Google Hangouts Meetን Chatን end-to-end encryption የብሎምን። ሓደ መርብብ End-to-end encryption እንተለዎ፣ ብዘይካኻን እቲ ትዛረቦ ዘለኻ ሰብን ነቲ መልእኽቲ ዝኾነ ካልእ ሰብ ከርእዮ ኣይክእልን እዩ። ነዞም ከምዚኣም ኣፕስ ክትጥቀም ከለኻ፣ ጉግል ንኩሎ መልእኽታት ክርእዮ ይኽእል ማለት እዩ (ንኣመሓድራ ናትካ ዲጂታል ኣሰር ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ፣ መወከሲ 1.5)።

መዘኛኸሪ

እቶም ኣብ'ዚ መሳርሒ ዘለዉ ኣፕሊኬሽን ኣገልግሎቶም ብHIAS ይምወል ማለት ኣይኮነን።

ምንጪ ስእልታት

ኩሉ ናይ ኣፕ ኣርማ ካብ ኣፕ ስቶርስ እዩ ተወሲዱ፣ ናይ ውሽጢ ኣፕ ስእልታት ድማ ካብ ስክሪን ዝተቐድሑ/ screenshots እዮም።

ዲጂታል ኣፍልጦ መሳርሒ